

AREGCEL

Ara 24 fillér (3000 korona)

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., ROKK SZILÁRD-UTCA 19
SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFONJAI: JOZS. 143-26, JOZS. 34-43

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 1:50 szokol, 1:20 lira, 2 francica frank

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JÓZSEF 3-30, JÓZSEF 10-15

VI. évfolyam

Budapest, 1927 február 28

9. szám

Szántó Zoltán volt népbiztost, aki Moszkva megbízásából január óta Budapesten dolgozott, vasárnap szökés közben Hegyeshalomnál letartóztatták

A határrendőrség Pestre szállította Szántót, aki beismerte, hogy Csillag József álnéven szervezte Magyarországon az új kommunista pártot, mely Vágiékkal is összeköttetésben állott. — Szántó rendkívül elegánsan öltözködött, Budán lakott mint a Kereskedelmi Akadémia növendéke és sokkal óvatosabb volt, mint Rákosi Mátyás

A leleplezett országos kommunistahálózat ötven vezetőjét tartóztatták le vasárnap Budapesten; Debrecenben, Miskolcon, Pécsen, Szolnokon és Kaposváron is tömeges letartóztatások történtek

(A Reggel munkatársától.) A budapesti főkapitánysegéd politikai osztályának főcsoportja vasárnapra virradó éjszaka nagyarányú kommunista bűnszövevényeket leleplezett le. A kiterjedt megfigyelőmunka teljes sikerrel járt, amennyiben

vasárnap hajnalban szökés közben elfogták Szántó Zoltán volt helyettes népbiztost, Szántó Béla volt hadügyi népbiztos ücsét, aki a kommunizistamozgalom irányítása végett hónapokkal ezelőtt álnéven tért vissza Magyarországra.

Szántó Zoltán elfogatása után a rendőrség még az éjszaka folyamán rajtaütött a kommunista-szervezkedés egész hálózatán, amelyet Szántó irányított és

Szántón kívül még 50 embert tartóztatott le.

A megfigyelőmunka, amely most ezzel a nagyarányú leleplezéssel végződött, már a múlt évben irányult erre a szervezkedésre, mégpedig Rákosi Mátyás volt népbiztos ügyének tárgyalása után. Ebben az időben ugyanis észrevette a rendőrség politikai osztálya, hogy továbbra is folyik a kommunisták földalatti szervezkedő munkája s később rájöttek arra is, hogy

a szervezkedésnek újabb titkos vezetője van.

Megállapították, hogy amikor Rákosi ügyének főtárgyalására Major József csehszlovákiai kommunista képviselő Budapestre jött. Pákozdy Gábor és társai memorandumot adtak át neki azzal, hogy azt juttassa el Moszkvába. Ebben a memorandumban Pákozdy azt panaszolta, hogy a Magyarországra kiküldött kommunista vezetők alkalmatlannak bizonyultak s ezért új embereket kért. Dr. Helényi Imre főkapitányhelyettes, a rendőrség politikai osztályának vezetője ettől kezdve szemmel tartotta ezt a kommunizistamozgalmat és csakhamar kiűnt, hogy

Bécsen keresztül több gyanús ember érkezik Budapestre.

A detektívek hónapokon keresztül ugyszólván éjjel-nappal figyelték ezeket a gyanús jövevényeket és különösen azt, hogy kikkel érintkeznek. A megfigyelt emberek főképpen az ifjúság körében igyekeztek propagandát kifejteni. Kulturgyűlések emián hívták össze az ifjúságokat és látszólag ártatlan akciókat indítottak aziránt, hogy föllálthassák az iparos-tanoncok pánaszövegét és az iparostanoncok

kulturközpontját. Ennek az akciónak az volt a célja, hogy

a propagandát a föld alól a fölszínre hozhassák.

A rendőrség, bár az akció minden fázisáról tudott, nem zavarta ezt a munkát, hogy tovább folytathassa megfigyelését. Így sikerült megtudni, hogy az akció számára, főképpen Bécsből, a legkalandosabb utakon nagyszámú magyar nyelvű kommunista röpiratot hoztak Budapestre. A szervezők

64 oldalas folyóiratot is indítottak.

amelyből ma már nagy tömeg fekszik a rendőrségen. Ezt a folyóiratot, amelynek fedőle kiül sárga-és lilaszínű és amelynek kívül címe nincs, Bécsben, a Vernay-nyomdában készítették. A folyóirat belül az „Új március” címet viseli, ezzel a főcímmel: „A kommunisták magyarországi pártjának (a kommunista internacionale szektórájának) hivatalos lapja.” A legújabb szám az 1927 január-februári kettős szám, amelyből megüdjük, hogy a folyóirat már harmadik évfolyamába jutott. Ennek a legújabb számnak főbb cikkei a következők: „Mélyebben és szélesebben a tömegekbe.” — „Választás után.” (Ez a cikk tíz oldalon keresztül a magyarországi választásokkal foglalkozik.) A legmeglepőbb a folyóiratban az a cikk, amely a Rákosi Mátyás-féle nőr táblai tárgyalásával foglalkozik, ez a cikk ugyanis szőről-szóra köli Rákosi Mátyás védőbeszédét és vádlottársai felszólalásait, amiből egészen nyilvánvaló, hogy

a lapot itt írták Budapesten.

Egy másik cikk címe így hangzik: „Levél Német elvtárs, a kommunisták magyarországi pártja mártírjának temetéséről.” Végül kiemertő közlemények számlának be Szovjet-oroszországról és a kommunista internacionale tevékenységéről. Amikor a rendőrségnek sikerült megállapítani, hogy Bécsen keresztül ilyen kommunista agitáció folyik Magyarországon, megüdjük azt is, hogy ugyancsak az időben egy gyanús fiatalember érkezett Budapestre s előbb a Ráday-utcaiban, később a Városmajor-utcaiban bérelt magának garsonlakást. Ez a fiatalember

nagyon elegánsan öltözködött, Csillag József néven jelentette be magát

s külföldi utlevele szerint, amely teljesen sza-

Metropolis

Es jönnek, jönnek, jönnek a Gép emberei. Balra fordulnak és jobbra fordulnak. Es rád néznek és köszönnek (vagy azt várják, hogy köszönj nekik.) Es mosolyognak is, valami multból megmaradt, gyöngyülő reflexszel az az arcukon. Vagy pedig bánatot, csalódást árul el az ábrázatuk, azoké, akik a Gép mellett balról vannak fősorakoztatva. Es megáll a nagy, nagy lift, a Gép emberei jönnek, belépnek és fölemelkednek a világos magasságba, vagy lesüllyednek a homályos mélységbe, mindig a Gép kerekéi, hengerei, szivattyúi köré, vagy a Gép etető vályuihoz s élvezeti telepeire. Es csak jönnek... jönnek, egyformára galvanizált fej- és kéztartással, bamba bábfejekkel, szigoruan és száználmasan, ugy, ahogy az a gyötrelmes német stílus a szemünk elébe fantáziálta a maga embervilágát ebben a „Metropolis” című film-monstrumban. Igy jön, jön egyformán, egyszerre, mintha tizenhárom irányból jönne sineken, a tizenhárom kerület tizenhárom új egységpárti képviselője. A győzelem mámoros pihegése nélkül, ugyanazon gondolatokkal vonalozatlan homlokuk mögött, úgy ugyanugy minden gondolat nélkül, külön hang nélkül, szin nélkül, épp úgy friss korteskalandok és extra adomák nélkül, mint extra hivatás, extra érdemek, vagy vétkes nélkül. Ha csak egy kerületben engedélyezettett volna ellenzéki követ, hogy egy utolsó öspp izes csalatátást kóstoljunk, az illuzió utolsó foszlány árnyékát... nem, a Gép nem törődik semmivel, nem is gondolkozik már. A Gép hirta az ő tizenhármát. Volt ennek a nemzetnek eddig valami babonásan gyönyörű tizenháromas szimbolus: az aradi tizenhárom vértanu. Ó, úgy híttük, ez a tizenhármunk marad a mi örök ideálunk. De a mult magyar szimbolumát eltemeti majd ez a mostani egységpárti tizenhárom: mert ők a jövőndő szimboluma. A Gép halkán, biztosan, monoton mód dolgozik. A kormánygép, meg a városházi gép. Nincs már láz, vihar, veszedelem. Még a szesz szabad, vacsora kőbzen erősebbet talál esendülten a pohár, itt-ott még divergálnak az egyes torkok hangjai, szövegei... valami nagy, vagy kis seftnek a mechanikus erői létrehozhat az emberi egyéniségből, érdekből, képzeletből valami eredőt, ha csak egy lélektelen önzés egy árnyalatát is... de a Gép jőltartja őket és elhallgatnak. Felejtnek, leszoknak, gépészekké tökéletesednek. Kritika, igazságkeresés szenvedélye, szív, meggyőződés elhal a Gép dübörgése alatt. A Hunyadiak, Rákócziak, Kossuthok nemzete, népe szeméből elfüstöl a láng, szájáról leszárad a kurjantás, a magas kedv daia és a mély keserűség hörgése. Egy pohár nem fog majd a tükörnek röppülni s egy fütty nem kacskaringózik a műhelyben és egy leánykacaj nem világítja meg a tavaszt. Mi lesz a délecegen tomboló magyar fajtából, istenem! Se hit nem fellegzik, sem a bosszu köde nem fojt, sem az elvesztett diesség szivárványa nem csalogat, semmi álom, semmi remény, a magyar örökkévalóság egységes lesz, mint a Szahara, mint Alaska holt hava.

bályszerű volt. Győrben született. Lakás-adóinak azt mondta, hogy a Kereskedelmi Akadémia növendéke s folyton tanulnia kell, mert vizsgára készül. Még is mutatta érettségi bizonyítványát s valóban egész nap otthon tartózkodott és olvasott. Lakásáról csak elcséklent távozott. A rendőrség már ekkor tudta róla, ez az a fiatalember, akit Orszországból küldtek ide a szervezkedés vezetésére.

A rendőrség politikai osztályának tagjai

Csillag József nem más, mint Szántó Zoltán volt helyettesnépbiztos,

aki a komünben, amikor Szamuely Tibor a kommunista lakóházakat diktátora volt, ebben a hivatalban, mint vezető működött. Azóta meghízott, megtelepedésen változott, most már elegánsan öltözködött és munkásemberekkel egyáltalán nem is érintkezett. A rendőrség nem leptezte le mindjárt, hanem tovább figyelte, hogy kikkel tart fenn összeköttetést. Ezt nem volt könnyű megállapítani, mert Csillag József, illetve Szántó Zoltán sokkal óvatosabban dolgozott, mint amilyen idején Rákosi Mátyás. Még csak kávéházakba sem járt és nyílt utcán elclárai közül senkivel se beszélt. Időközben azonban kiutazott a környékre, ahol két-három emberrel találkozott. Ezek voltak azok, akik utasítását tovább vitték. A további nyomozás ezek után földelirtette, hogy

ezekkel a közvetítő emberekkel Vágiék is összeköttetésben voltak,

holott eddig azt állították, hogy a kommunista szervezkedéssel semmiféle kontaktusuk nincs. Néhány nappal ezelőtt már annyira eredményes volt a detektív megfigyelő munkája, hogy már tudták mindazok nevét is, akik ebben a kiterjedt hálózatban szerepel

Vasárnap hajnali fél négy órakor már meg is érkezett a főkapitányságra a hegyeshalmi rendőrség távirata, hogy Csillag Józsefet elfogták

és a legközelebbi vonattal Budapestre hozták. Csillag József vasárnap délelőtt 11 órakor a budapesti főkapitányságon már Hetényi Imre főkapitányhelyettes és Schweinitzer József rendőrtanácsos előtt állott. Mialatt pedig a székében levő Csillag-Szántó Budapestre hozták, azazalt a rendőrség politikai osztályának detektívjei egész éjszaka talpon voltak, magánútonként járták be azok lakásait, akiket már

vasárnap délelben már 50 ember volt a rendőrség őrzetében,

valamennyien vezető személyek. Az előállítottak között van, amint említettük, Vági István, továbbá Tóth György (Hóman Kató férje), Kiss István, Lőrincz Sándor, Szikora István, Engel László és Tompach József. Az előállítottak névsora még nem végleges, mert ezek a vezető tagok a legtöbben átvevő szerepnek s így a rendőrség most azon is fáradozik, hogy az összesek személyazonosságát megállapítsa. Az előállítottak közül már többekről kiderítették, hogy Moszkvával összeköttetésben álltak, közülük egyik a Bécsben keresztül érkezett pénzesek kezébe, egy másik pedig, akinek bal-szeme ügyéből van, azt a megbízatással jött, hogy egy pesti környéki házban rejtegette helyen nyomdát rendezzen be.

Még az éjszaka folyamán házkutatást tartottak az előállítottak lakásán

s a lefoglalt röpiratokat több kocsival szállították a főkapitányságra. Az iratokon kívül revolvereket és kommunista bélyegzőket is találtak. A főkapitányságon természetesen föl-bontották Csillag-Szántó bűnről írt is, amelyekben helymunkáit, kitűnő fehérmunkákat és elegáns ruhákat találtak. Amikor az elfogott Szántó Zoltánnal a hegyeshalmi detektívek megérkeztek a főkapitányságra, első szava ez volt:

— Tisztában vagyok a sorsommal. Kérem, ne tréfálkozzanak, ne szólítsanak Csillagnak, én nem Csillag vagyok, a nevem Szántó

ugyanis gyakran utaznak külföldre, hogy ott is figyeljék a kommunista agitáció Magyarországra felé irányuló szálait és így a külföldi megfigyelések útján látásból már személy szerint ismerik azokat, akik ebben az agitációban résztvesznek. Nem volt semmi boszorkánynyosság abban, hogy ugyanezek a detektívek, amikor figyelni kezdték a Városmajor-utóban lakó fiatalembert, hamarosan megállapították, hogy

visznek. A rendőrség kerülő taktikával három nappal ezelőtt megkezdte a kisebb embereket előállítását, azon a címen, hogy állítólag tüntetésre készülnek. Eközben

előállították Vági Istvánt és több társát is. Szombaton estig úgy látszott, hogy az organizáció vezetősége még nem fog gyanút, ekkor azonban nyilvánvaló lett, hogy Szántó Zoltán pontos híreket kap a megkezdett kihallgatásokról. Szombaton este ugyanis a detektívek konstataáltak, hogy Szántó Zoltán, illetve Csillag József 10 óra után sem tért még vissza Városmajor-utcai lakására, holott azelőtt ilyenkor már mindig otthon volt. Hamarosan megállapították, hogy

lakását még szombat délután ki is fizette és este fél három luxusbútorokkal autóbárra ült és eltávozott. Menekülni akart.

Negyedóra múlva azonban a detektívek már megállapították, hogy a Keleti pályaudvaron Bécsig váltott jegyet és hálófülkéi s az esti vonattal elutazott. Ekkor még nem lehetett tal a határon. A rendőrség azonnal táviratozott a hegyeshalmi határőrlőre, hogy Csillag Józsefet szállítsák le a vonatról és erős fölözettel hozzák Budapestre.

előzően nyomoztak. Sokan ezek közül az utolsó pillanatban vidékre menekültek, vagy Pest környékére, így Kispestre, Pest-cseréltre, Maglódra és Gyöngyösrre, ahonnan még az éjszaka folyamán előállították őket, a vidéki városokat pedig telefon útján értesítették a bűntől. Egész éjszaka jöb a kommunista szervezkedés vezetőjainak előállítására és

Zoltán és tisztában vagyok azzal, hogy ugyis tudják kiletemet.

Amikor kihallgatására került a sor, a következőket mondotta: — Beismertem, hogy Moszkva megbízásából jöttem Budapestre, ahol január óta tartózkodtam. Beismertem azt is, hogy az önkéntes társadalmi rendnek megváltoztatására irányuló tevékenységem miatt az önkéntes szemben bűnös vagyok. Más egyébről nem nyilatkozom.

A főkapitányságon egyelőre abba is hagyták Szántó Zoltán további kihallgatását, amelyet majd akkor folytatnak, amikor összegezik bűnlajstromát s azt eljé tárgyalják. Ezt rövidesen be fog következni. Vasárnap egybeként

a főkapitányság összes helyiségei le voltak zárva, mert az ötven előállított kommunistát szeparáltak egymástól és külön-külön szobában őrizték őket.

Már vasárnap megkezdődött ebben az ügyben a jelentések hatalmas tömegének földolgozása, amit Schweinitzer rendőrtanácsos Zdeborsky Oszkár detektívfőfőllégelő, Haim és Rubos detektívfőllégelők végeznek. A főkapitányság Szántó Zoltán elfogatásáról s az 50 kommunista elfogatásáról híratatos jelentést is adott ki, amelyben közli, hogy

a fővárosban és környékén történt előállításokkal egyidőben Debrecenben, Miskolcon, Pécsen, Szolnokon és Kaposváron is tömeges előállítások történtek,

miután megállapították, hogy Szántó Zoltán vezetésével az egész országra kiterjedő hálózat működött. A hivatalos jelentés közli azt is, hogy Szántó Zoltán beismerte, hogy Moszkvából küldték Budapestre. A nyomozást természetesen folytatják

Az amerikai szenátus hozzájárult az új budapesti követ kinevezéséhez

Washington, február 27.

A szenátus hozzájárult Butler Wrightnek budapesti követé váló kinevezéséhez.

Budaházy Miklóst ma vonja felelőségre a bíróság, mert revolverével leütötte a kertészét

(A Reggel tudósítójától.) A pestvidéki járás-bíróság előtt Budaházy Miklós ma vádlottként fog szerepelni. Szűjos testi sérülés vétségé miatt indították ellene eljárást, mert

kertészét revolveraggal leütötte.

Még 1926-ban történt, hogy Budaházy Miklós szerződést kötött Moharos István érde gombakertészsel, hogy nagytelkéji vállalkozás borospincéjében rendezzen be sampiongombatenyésztetőt. A szerződés szerint a kertésznek havonként 250.000 korona előleg jár és ugy volt, hogy a jüvedelem bizonyos százalékka, amit 25 millióra becsültek, a kertészé illeli. Szeptember végén, amikor a gombatenyésztést termése már jelentkezni kezdett, egy napon Budaházy Miklós lent a pincében összkülbőlő kertészével és arculította. A kertész védekezésül maga elé emelte a gombaverőkanalat, amelyben Budaházy megüldötte a kezét. Budaházy

előrántotta revolverét, amire a kertész túlv próbált menekülni a pincéből. Budaházy utólrerte és a revolver agyával fejbe-vágta.

Moharos véres fövel jutott ki a pincéből és az udvaron összesült. Amikor magához tért, a esendőségre ment, ahol jelentést tett az esetről. Sebé 14 nap múlva gyógyult be. Három hét múlva levelet kapott Budaházytól, hogy a történetet ellene is kezeli tovább a gombatenyésztést. Moharos meg is jelent, de a közbeszám három hét alatt a gombatenyésztést tényleges és így Moharos nem kapta meg a várt 25 millióját. A járásbíróság egyezben már kitüntette ebben az ügyben a tárgyalást,

Budaházyt azonban nem tudták megidézni, így a tárgyalást mára halasztották.

Pintschhof László, Károly és Annus gyermekei, veje Fried Lajos, menyeg Deucht Klári és egyelben als imokala, mindene, Pintschhof Oszk, valamint a fűrtötték földtulaj, megérti szívevel tudják, hogy a legjobb césary, nagyanya, testvér és rokon

özv. Pintschhof I. Mórné
szül. Esterházy János

f. hó 26-án este 62-ik életében váratlanul hirtelen elhunyt. Ohajához hiven boldogul edesapánk mellé f. hó 28-án délután 10 órakor temették a Rákosherszántú 17. temető halottasházában

Ita: Wessel Gyuláné, Katalin — Karsai Samuáné, Flora — Zala Sandorné, Behr Dezső és neje, Benkő Sándor és neje, Riza — Lichtman Ferencné, dr. Benkő Géza és neje, dr. Pető Lipót és neje testvérei, sógorai és sógorónői.

Minden külön értesítés helyett.

Villányi pezsgő
(Schaumburg-Lippe)
CSAK REGIEVJÁRATOK

Dr. Mitzger Budapest, József-terület 3. II. emelet
hírneves intézet gyökereken gyógyít 20 évi tapasztalat alapján vér-, bőr- és nemibetegségeket. Legújabb „Salvarsan“-oltások. Vervizsgalat

A legszebb ajándék egy magyar könyv
Radó Olga
művészi kötésben
A legizétebb és legolcsóbb könyvkiadásteli műhely. Budapest IV., Régi posta-utca 7. sz.

Öregék

rendszerint óvragytalanok, kevesebbet esznek és ezért kétszereesen vigyázniuk kell arra, hogy táplálkozásuk ne legyen hiányos, egyoldalú vagy nehezen emészthető. Mindennapi étrendjüknek okvetlenül ki kell tehát egészülnie azokkal a fontos életanyagokkal, a vitaminnalakkal, melyek nélkül a szervezet észrevehetően károsodik. A legkönnyebben emészthető alakban, pompás eszmegézió iskoládeban, minden külön elkészítés nélkül kaphatja meg szervezete a fontos életanyagokat, ha minden étkezés után elszopogat néhány táblacska

ARNEA vitamintápszert
Kapható mindenütt. Egy doboz ára 1.50 pengő
Aki még nem ismeri, kérdezze meg orvosát

Mayer János lemond és Bottlik István báró lesz az új földmívelési miniszter

Bethlen István levélben ajánlotta föl és Bottlik elfogadta a miniszteri tárcát. — Mayer a Faksz-ügy miatt kedvetlenül edett el és a Hangya elnöke lesz

(A Reggel tudósítójától.) Politikai körökben napok óta rebesgetik, hogy Mayer János földmívelési miniszter rövidesen távozik állásából. Beavatott helyen kijelentették A Reggel munkatársának, hogy a földmívelési miniszter a Faksz-ügyben nem tudta érvényesíteni saját és a kiscgazda képviselőtársainak álláspontját, emiatt elkedvetlenül edett és elhárította, hogy a Faksz-ügy végleges elintézése után lemond és gróf Zelensky Róbert helyett a Hangya elnöke lesz.

A földmívelési miniszter lemondási szándékát már közölte a miniszterelnökkel.

nem hivatalosan, hanem magánbeszélgetés közben jelentette volna be távozását. Mayer János bejelentése után

a miniszterelnök levelet írt Bottlik István bárónak és följajánlotta neki a földmívelési tárcát.

Beavatott helyen úgy tudják, hogy ezt a levelet tíz nappal ezelőtt írta a miniszterelnök

Bottlik bárónak, aki most választott a meghívásra és

bejelentette Bethlennek, hogy rendelkezésére áll.

A Reggel munkatársának értesülése szerint Bottlik kinevezése nyolc-tíz nap múlva lesz aktuális. Mayer távozásáról és Bottlik kinevezéséről beszélünk a kormánypart egyik vezetőtagjával, aki a következőket mondta: — A miniszterelnöknek báró Bottlikhoz intézett levelét, amelyben a miniszteri tárcát följajánlotta, többet olvasták, kétségtelen tehát, hogy

az új földmívelési miniszter kinevezése rövid időn belül megtörténik.

A gazdasági körök örömmel látják Bottlik bárót a miniszteri székben, mert jó gazdának és lelkes szakembernek ismerik, aki hosszú ideig működött a földmívelési miniszteriumban és 1917 elejétől az összeműködés Mezőssy Béla államtitkárja volt.

A szovjetkormány vasárnap fenyegető hangú válaszigyűzékét küldött Angliának

Illetlenséggel vádolja a brit kormányt és szemrehányást tesz a „hallatlan és precedens nélküli” hangért, melyet Csicserinnel szemben használt

Moszkva, február 27

A Wolff-ügynökség jelenti: A szovjetkormány a legutóbbi angol jegyzékre a következőket válaszolja: A szovjetkormány angol panaszok esetében már ismételtel konkrét esetek felsorolását kérte, ennek azonban a brit kormány nem tett eleget.

A szovjetsajtóban nem lehet találni olyasmit, ami a konzervatív angol kormányt és a szovjetkormányt ellen használta és kifakadásaihoz hasonlítana.

Nem tekinthető britellenes propagandának a brit kormány külpolitikájának megbírása és ugyancsak nem tekinthető annak orosz pártvezérek elvi fejtegetései a világhatalom elkerülhetetlen váltáról és a keleti nemzeti forradalmi mozgalom jelentőségéről. A brit kormány tudatosan ellent az általánosan szokásos nemzetközi szabályoktól, sőt

az elemi illendőség szabályaitól

is, amikor bátorogást vesz magának arra, hogy a szovjetkormányt az ultimátummal való fenyegetőzés hangján beszéljen. A brit kormány

hallatlan és precedens nélkül álló hangot

használt Csicserinnel szemben. Ha a brit kormány az a nézetet van, hogy az angol-szovjet viszony megszakítása a brit birodalomnak és az általános béke ügyének előnyére válik, akkor természetesen ennek megfelelően fog cselekedni és

viselnie kell a teljes felelősséget a következményekért.

A szovjetkormány egyébként a brit kormányt a béke útját elősegítő mindennemű előzékenységétől szívesen elvonná.

Rádiódróttal fölakasztotta magát a gázrezsóra vasárnap egy tizenöt éves gimnázista

(A Reggel tudósítójától.) A Szondy-utca 45. számú házban vasárnap délelőtt öngyilkos lett egy 15 éves kis diák, Katsburg Alfréd, a Munkácsy-utcai gimnázium V. osztályának tanulója. Az életunt gimnázista édesapjának, Katsburg Kálmánnak a Szondy-utcai ház földszintjén van jömeneteli baromfiékeskedése, az első emeleten pedig kétszobás lakása. A család lent az üzlethelyiségben szokott ebédelni. Vasárnap délelőtt hiába várták ebédre a kis Alfrédot, végül is az édesapja fölment érte az elsőemeleti lakásba. Az első szobában

15 éves életunt szülei elmondották, hogy fiuk mindig vidám, jókedvű volt, az iskolában a jó tanulók közé tartozott. Öngyilkossága megmagyarázhatatlan: bucsúlevelet nem hagyott hátra. Vasárnap délelőtt még arra kérte édesapját, hogy egyik kedvenc ételét készítse ebédre.

délutánra pedig megbeszélte egyik barátjával, hogy együtt mennek röplizni.

a gázresort tartó vasdarában fölakasztva találta lát. A kis gimnázista nyakát a rádióvezeték dróttja hurkolta át,

félíg ülő helyzetben volt, lába lefogott a földre. Az apa segítségkérésére beszaladtak a házi lakói, azonnal értesítették a mentőket, de a szerencsétlen kis diákot nem lehetett életre kelteni.

A helyszínre érkező rendőri bizottságnak a

Ez a barátja délután el is jött érte, de Katsburg Alfrédot már holtan találta... A szülők annyira bízhatatlannak tartják az öngyilkosságot, hogy a rendőrségen annak a gyanúnak adott kifejezést, hogy flukat talán egy, a lakásba behatolt betörő akasztotta föl. A rendőrség azonban ezt a gyanút teljesen alaptalannak tartja, mert minden jel az önkasztásra mutat.

Kínai polgárok lemészárolták Hangcsauban a megvert északi hadsereg többszáz katonáját

Japán meg akarja törni az orosz befolyást a kantoni kormányánál

London, február 27

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az észak-kínai csapatok Hangcsau városát elvonulásuk előtt kifosztották. Fegyveres polgárok erre összeverődtek és

többszáz észak-kínai katona leölésével hatalmas bosszút vettek.

Ezeknek az eseményeknek nyomán a kantoni csapatok bevonulását a polgárok rokonszenvvel fogadták, különösen miután sokkal jobb fűszerelések jó benyomást tettek. Liu-Sang, a shanghai kínai haderők parancsnokló tábornoka elrendelte, hogy a Wusung-folyó bejáratát Whangpunál, mely az egyetlen bejárat Shanghaiba a tenger felől, este 6 óráig reggel 6 óráig mindennemű hajóforgalomtól zárják el. A tábornok

a konzuli kar tiltakozására

azt felelte, hogy ezzel az intézkedéssel elejét akarja venni a déli flotta támadásának. A „Medantic” nevű csapatszázalóhajó, fűdélzetén Duncan altábornagygal, a Shanghai számára rendelt angol csapatok főparancsnokával, múlt éjszaka Shanghaiba érkezett. Duncan vasárnap reggel partra szállt, majd kantoni tanácskozás után vezérkarával együtt meglepetéssel a védelmi állásokra. Az „Observer” tudósítja azt jelenti Shanghaiból, hogy

Japán arra törekszik, hogy a kantoni kormányt megszüntesse az orosz befolyást és maga vegye át annak szerepét.

Kauciósíkkasztás miatt megindították az eljárást a Casino-Mulató mind a három igazgatója ellen

(A Reggel tudósítójától.) A Casino Mulató bukása körül támadt ügy érdekes fordulathoz érkezett. A mulatót tulajdonosai legutóbb Schurmacher Ignácnak, a budai Vigadó-kávéház volt bérlelőjének adták bérbe, aki szerződött a mulatóba Halmai Tibort, az ismert táncoskomikust. Halmai az előnyös ajánlat miatt otthagya az operettszínpadot. Schurmacher azonban nem tudta fizetni Halmai magas gázsiját, ezért följajánlotta neki, hogy tartsuljon vele, mint igazgató. Halmai elfogadta ezt az ajánlatot is és így a mulató társigazgatója lett, de csak a művészeti vezetéssel foglalkozott. Később harmadik társ is akadt Jorgorich Bajai földbírtokos személyében. A három igazgató működése alatt a mulató igen sok alkalmazottat szerződöttetett, akikről 30–40 millió korona kauciót vettek föl. Amikor a mulató megbukott,

tíz kauciót alkalmazott kauciósíkkasztás címén följelentést tett a három igazgató ellen.

A rendőrségen, ahol a három igazgatót kihallgatták, egyik sem vállalta, hogy a kauciókat ő vette föl. Horváth A. József rendőrfogalmazó erre általános szembesítést rendezett. Beidézte az összes károsultakat és a három igazgatót is és fölcsillította a volt alkalmazottakat, mutassák meg, hogy kinek adták át kauciójukat. A károsultak

a szembesítésnél azt állították, hogy mind a három igazgató vett át nagyszegű kauciót,

amire most már mind a három igazgató ellen megindult az eljárás. Halmai Tibor, amint legutóbb A Reggel-ben is kijelentette, nem ért az üzleti vezetéshez, azzal nem is foglalkozott, így a legkevésbé sem valószínű, hogy az alkalmazottak szerződöttetését ő intézte volna.

Megérkeztek a legököltebb új rendszerű

fogyasztófüzők,

amelyek kizárólag csak

Ébner keztyűsnél

Hamerli J. utóda, Zsuzsmond-u. 14, budai Margitbld-tőnél eredet svári árban kaphatók. — Telefon: Teréz 134-14 Nagy raktár ernyű, fűző és redőkülben

A ZSIDÓK
EGYETEMES TÖRTÉNETE

IRTA D' KECSEKEMÉTI ÁRMÉN

ELŐNYÖS RÉSZLETFIZETÉS!
MEGRENDDELHETŐ
AZ IMIT FÖBIZOMÁNYOSÁNAL

MENTOR KÖNYVKERESKEDÉS VI. ANDRÁSSY-UT. 17

A
gondos
fotó-amatőr csak
legmegbízhatóbbat használja

Két repülőgép leszállás közben összeütközött, három amerikai tiszt szörnyethalt a buenosairesi repülőtéren fölött

Newyork, február 27.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Newyork és a Detroit nevű amerikai repülőgépek, amelyek a négy repülőgéppel Amerika körül teendő utjában részt vesznek, vasárnap, amikor a buenosairesi repülőtéren leszállni akartak, összeütköztek egymással.

A Detroit kigyulladt és a benne ülő Woolsey

kapitány és Belton hadnagy szörnyethalt.

A Newyork repülőgépén helyet foglaló Dargue őrnagy, Whitehead kapitány és egy harmadik repülő mentőernyőt használták föl menekülésképpen. Két ejtőernyő jól működött, a harmadik nem nyílt ki és a repülő

össeszuzzott tagokkal terült el a földön.

Odescalchi Miklós herceg

a „Vörös malom“-mulatóban szombatra virradó éjjel sulyosan inzultált egy ismeretlent, aki megsértette

(A Reggel tudósítójától.) Péntekről szombatra virradó éjjel izgalmas botrány zajlódtott le a Nagymező-utcai Vörös Malom-mulatóban. Éjfél után nagyobb magánárság érkezett a helyiségbe, köztük Odescalchi Miklós herceg, az ismert urlovás. Az arisztokrata társaság az egyik földszinti páholyban foglalt helyet. A fiatal herceg néhány perc múlva elhagyta páholyát, a jazzband dobogója előtt egy székes foglalt helyet s onnan szemlélte a táncoló párokat, akik a folyton változó vörös, sárga, kék, zöld reflektorfényben black-bottomoztak. Egszerre kivált a táncolók tömegéből egy magas ur, odalépett Odescalchi elé és rászólt:

— Beljebb a lábat, héksai!

A herceg el akarta kerülni a botrányt és választ nélkül hagyta a sértő fölcsólitást. Az ismeretlen ur azonban tovább akadékoskodott. — Fiatalember, magának szóltam, vegye el a lábát, mert...

És itt egy

reprodukálhatatlan kifejezés

következett, aminek azután villámgyors folytatása lett. Az erejéről híres herceg fölugrott helyéről s a föloldalt álló ismeretlent

ugy rugta derékon, hogy a kivilágított úvegparkett egyik sarkáról a másikig csuszott és utközben földöntött egy táncoló párt.

A zsufoi teremben óriási kavarodás keletkezett. A herceg erre odasietett a föltápáskodó urhoz és

két hatalmas pofont adott neki.

A pörüljárt krakéler az újabb támadást nem várta be, hanem fölszaladt a páholyokhoz Odescalchi herceg felé. Gyorsan rendezte számláját, fölhozatta a ruhátárból a kabátját s anélkül, hogy megnevezte volna magát, gyorsan eltávozott a botrány színhelyéről.

Viharos botrányok között oszlatták föl a mészárosok vasárnapi közgyűlését

Az elnök azzal fenyegetődzött, hogy rendőrökkel vezetetti ki a rendezavarókat

(A Reggel tudósítójától.) A mészárosok iparfestülete vasárnap délelőtt a régi képviselőházban tartotta tizenhatodik rendes közgyűlését. Varga József elnöki megnyitása után Bittner János bejelentette, hogy illetékes helyről szerzett információja szerint a fővárosnál folyamatban van

a husfogyasztási adó reformja, továbbá a községi élelmiszerüzem megszüntetése.

(Fölküzlások: Maszlag! Sokszor megígérték! Nem hiszünk el!)

Bittner információja szerint Borocdén tanácsnok van megbízva az iparra és kereskedelemre káros községi üzemek adatainak összegyűjtésével és ezek kiad. sorozatának élelmiszerüzemmel. A közgyűlés ezután percenként zajosan tüntetett egy déli lap ellen, mert egy ekkében azt írta

a budapesti husiparosokról, hogy 50%-kal drágábban adják a húst, mint a vidéki butcsék. A közgyűlés fölhatalmazta az iparfestület vezetőségét, hogy megbotrányokozásának kifejezése mellett hitelrontás címen indítson szűp pót a mészárosokat támadó lap ellen.

Lengyel Lajos indítványára

tízes bizottságot küldtek ki, hogy a községi élelmiszerüzem megszüntetését sürgesse Rípka főpolgármesternél.

Rácz Sándor a községi élelmiszerüzemet kezdi támadni, de a minden oldalról kitörő zajban elvész a hangja. Tübben feléje kiabáltak: Maga is székeltőlőn volt, amikor bizottsági tag volt! Rácz nagynehesen szóhoz jut: En annakidején itába foglalt indítványt adtam át Wolffnek a községi üzemek megszüntetéséről, de

a keresztény községi párt az indítvány elfogadását megakadályozta.

Leszlauer Gyula fölsgólalása után Prohászka József és 84 társa indítványt nyújtott be

a vasárnapi husárusítás

mostani tilalmának följűggesztése érdekében. A tilalom mellett agítáló mészárosok erre fölsiketülő zajban törtek ki. Fölugráltak és a padokat verve, percekig nem hagyták az elnököt szóhoz jutni. Varga elnök magából kikelve kiáltja a rendbontók felé:

Aki az elnökü intelmmel szembe mer szállni, azt rendőrökkel vezettetem ki a teremből!

Az indítványozó Prohászka szavait is elnyeli a tomboló lármá. Az ellenzék kiabáló tagjai közül sokan kivonulnak a teremből. Jó negyed-órág tartó zajban az elnök elrendeli a szavazást a vasárnapi husárusítás kérdésében, azonban a két ellentétes fölfogású tábor hívei

újra összekapnak, öklök emelkednek a levegőbe.

Az elnök hiába rázza a esengőt, nem tud rendet teremteni és végül kénytelen a közgyűlést határozat nélkül fölszólítani.

A népszövetségi ligák Brüsszelben kimondották, hogy a jugoszláviai és romániai magyar kisebbségek akadálytalanul tömörülhetnek nemzeti asszociációkba

(A Reggel tudósítójától.) Pekár Gyula vasárnap érkezett meg Brüsszelből, ahol a népszövetségi ligák uniója tartotta tavaszi ülését. Ez a tanácskozás

a romániai és a jugoszláviai magyar kisebbségek névze nagyfontosságu és öröndetes döntést hozott,

amelynek érdekességét növeli az a körülmény, hogy a határozathozatalnál még a csehszlovák delegátus is a románok és a jugoszlávok ellen szavazott. A brüsszeli döntés jelentőségéről

Pekár Gyula

a következőket mondotta vasárnap A Reggel munkatársának:

— A népszövetségi ligák salzburgi tanácsülésén azt ajánlották a jugoszláv és a román delegátusok, hogy a kisebbségi sérelmek ügyében egymásközt igyekezzünk meggyőzésre jutni. Ezt az ajánlatot októberben nagy örömmel fogadtuk el, amikor azonban a jugoszláv és román föderációkál érkeklődtünk, mindannyiszor risszutasításban részesültünk. A brüsszeli tanácskozásom most teleplestem a jugoszláv és román küldöttek kétségbe jütékel és amikor a jugoszlávok és a románok bejelentették, hogy nem fognak akadályt gördíteni a magyar kisebbségek tömörítése elé, nyomában szavazást kértem ebben az ügyben. A beteg Dickinson helyett elnököl Madame Bakker van Bosse, neves holland jogászó, a jugoszlávok és a románok tiltakozása ellenére el is rendelte a szavazást, amely Jugoszláviával és Romániával szemben a magyar álláspont győzelme rézetett. Rendkívül érdekes, hogy

álláspontunk mellett szavazott Csehszlovákia küldötte is.

A permanens kisebbségi bizottság plénuma tehát tudomásul vette a jugoszláv és a román delegáció nyilatkozatát, amely szerint

a magyar kisebbségek Romániában és Jugoszláviában akadálytalanul tömörülhetnek nemzeti asszociációkba,

amelyek automatikusan tagjai lesznek a jugoszláv, illetve a román föderációknak.

Állandóan
nyitva a

Március 5-én, szombaton
délután 6 órakor nagy
Jégünnepély
PHIL TAYLOR
jégakrobata
fölléptével

Belépődij vasárnap d. e. és hétköznap d. u. 2-40 pengő, vasárnap délután 1-60 pengő, hétköznap délelött 1-20 pengő. Természetes jégpálya tagoknak, vasárnap délelött 4 ivételével, 60 fillér

Sziciliába

Taormina, Catania, Malta, Girgenti, Palermo
március 16-28-ig Pengő 500-

Spanyolországba

Malaga, Gibraltár, Sevilla, Valencia, Cadix, Barcelona
április 3-25-ig Pengő 500-

„Stella D'Italia“

óceánjáró luxusgözös körutazásainak részvételi díja I. osztályon teljes ellátással

Kajütélőjegyzés:

COSULICH LINE, BUDAPEST

VII. Thüskily-ut 2. szám. Telefon: József 14-13
IV. Váci-utca 29. Telefon: Teréz 128-48

RESO BERG MEDVÉI 3 HOUSTON PATTANS-GSOPORT

KEDDEN ELŐSZÖR A ROYAL ORFEUMBAN

Kezdete 8 órakor

A jegyeket, az óriási érdeklődésre való tekintettel, 10 napra előre árusítja a pénztár

Telefon: J. 121-68

„Nem örültem meg és nem is szándékozom!” mondja Jákó János, aki tiltakozik a róla terjesztett rágalmazó híresztelések ellen

(A Reggel munkatársától.) Egyik reggeli újság vasárnapi száma arról adott hírt, hogy Jákó Jánost, a „Magyar Újság” egyik szerkesztőjét súlyos elmebetegség tünetei között beszéltették a Szent János-kórházba. Jákó János vasárnap este megjelent A Reggel szerkesztőségében és a következő nyilatkozatot közlőset kerte:

— Nem igaz, hogy bármikor súlyos elmebetegséggel beszéltettek volna bármilyen kórházba. Nem örültem meg és nincs is szándékomban megörülni. Amit a reggeli lap múltanáról ír, annak minden sora elferdített beállítás. Előkelő összekötéseimet nem nővérem utján szereztem, hanem a magam munkájával. Nem igaz, hogy a kommun után a nagy liberális lapnál nem alkalmaztak. Ellenkezőleg: a háború alatt irt stratégiai magyarozó cikkeimért az „Erdekes Újság” és a „Legjobb Könyvek” szerkesztésével bíztak meg. Kommunista pedig sohasem voltam, ellenkezőleg: a kommun alatt hónapokig nem volt állásom, mert mindent, amit fölkiáltak, visszatartottam. Koplaltam, de nem kellett a vörös kenyér. Egyik cikkemben a „Pesti Hirnap”-ban megírtam,

hogyan járultam hozzá veszélyes vállalkozással a Lenin-fluk fölölzlatásához.

A megszünt „A Nép” szerkesztőségébe nem „magas összekötések” révén kerültem, hanem az inflációról írott cikkeim miatt, amelyek azonban egyetlen befűjükben sem voltak véreszajnak, csak tárgyilagosaak. A magam erejéből lettem „A Nép” cikkírója és

ebben az újságban én lázító cikket nem írtam és nem inspiráltam.

Sőt sokat betöltöttem és eldobtam. Ami az „ABC” ügyét illeti, az igazságszolgáltatás döntött.

A vádat az ügyészeg elejtette ellenem és a büntetőfővádenyűzék megszüntette az eljárását.

Valótlan, hogy az átélt állandó izgalom felőrölte az idegzetemet. Az utóbbi időben ismétlődő spanyolbetegségben szenvedtem, ami kissé kimerítet. A reggeli lap cikke miatt — amelynek származásáról és inspirálójáról pontosan informálva vagyok — a szerző ellen becsületét és rágalmazói pört indított.

Mezőssy Béla és Krúdy Gyula nemes vitája a parádés komédiákról, a szegények egyházáról, a kishitűekről és hitehagyottakról

Mezőssy: „Mi ma is a felekezeti türelmesség és állampolgári egyenlőség fehér lobogóját lengetjük!”

Krúdy: „Legjobb barátaimról manapság sem tudom, hogy ki mily hittel dicséri az Istent...”

Tisztelt Barátom!
Addig is, amíg Krúdy Gyulának fölmenetelkor lapokban megjelent meleg sorait személyesen megköszönhetem: engedd meg, hogy azt az impressziót, amit bennem az ő cikke kellett, idezárajam. Talán fölhasználható a jövőbeni A Reggel-ben. Baráti üdvözléssel vagyok, régi híved és tisztelőd:
1927 február 22.

Mezőssy Béla

Válasz Krúdy Gyula cikkére

A lapok mindig gúnyolnak, hogy milyen rossz testi ruhácskákban járok. Lehet, hogy igazuk van. De hála Istennek — olyan szabó még nem született meg a világon, akinek én adása lennék! Szóval, ami rajtam van — az nem hitebe lóg rajtam —, az az utolsó célna-öltésig ki van fizetve. És ezen a téren nincs is mit szegénykeznom. Egy klasszikus példára hivatkozhatom. Mi a hatalmon voltunk — a koalíció — egy ember gróf Tisza István az ellenzéken. Ez azonban egy eszeget sem gátolt engemet abban, hogy fontos s a nemzet nagy érdekeit érintő kérdésekben közjogi és főleg egyházi vonatkozású vitás dolgokban gróf Tisza István, tehát az ellenzék, de nem ellenfél véleményét — természetesen miniszterem, Darányi Ignác tudtával és beleegyezésével — ki ne kérjem. A meghívása is nagyon jellemző volt. Amikor először megkérdeztem telefonon, hogy hol találkozhattunk, így válaszolt: *En nagyon szívesen fölkerestek a lakásodon a Pannóniában. De hát nem akartok kompromittálni. Gyere a nemzeti kaszinóba — vagy ha jobban tetszik — hozzám egy feletére!*

Természetes, hogy a városligeti lakásán tettem tisztelőmet, rendszerint sógora, Sándor János jelenlétében fogadtott. Fölülötöm, kalapom ott lógott abban a bizonyos hallban, ahol ő később mártírhalált szenvedett. Egy ilyen örökig tartó tanácskozás után, amikor a föle megszokott nagyuri szívólyességgel a hallba kikísért, *egy kopott übercített és kalapot akartam magamra kanjartani.*

— *Ezt ne bántsd!* — mondotta gróf Tisza István — *ez az enyém és ha elvinnéd: megbánád, mert lehetetlen, hogy ilyen rossz übercihered és kalapod legyen!*

— *Biztos vagyok benne!* — replikáztam én — *az én kalapom és rokkom fölültenül rosszabb.* Mint ruha- és kulapszakértő — a fölguyjott villanyfényben — Sándor János döntötte el a vitát:

— *A Béla kalapja rosszabb, mint a tied, István. De az überciberben fölültenül ő csatlódna!* — volt a salamoni ítélet.

De versenyen kívül állt és áll ma is mindnyájunk fölött ezen téren a magyar kálvinista legköztiszteltetebb alakja — akinek fölguyulásához ez igénytelen sorokban én is a legmelegebb szívvel gratulálok —, a mi egyházkerületünk főgondnoka, díszes és büszkesége, gróf Degenfeld József. *Ő kétségtelenül lefő a kalapok és rokkok öcskasága terén mindenkit, aki vele versenyre merne kelni.* Pedig dacára annak, hogy a trianoni békekötés jónéhány ezer hold földjétől rabolta meg: ma is Csonka-magyarország legvagyonosabb urai közé tartozik.

Nincs abban semmi szégyen, ha valaki a parádét nem szereti. Ez az igazi kálvinista erkölcs és kálvinista szokás.

Igy láttam én ezt Tisza Kálmánon, gróf Tisza Istvánon, báró Bánffy Dezsőn, György Endrén, Horthy Istvánon — és ne vegye föltem rossz néven — Darányi Ignácra keresztül (s ámbár ezen urak között kétségtelenül ő volt a lelegegységesebb) le, egész jómagamig. *Ez én nálam nem fővsényesség kérdése, de megszokott családi tradíció.* És egy eszeget sem szégyellem. Sőt büszke vagyok reá!

— *Nem illik valakinek gazdagodni, ha az ország szegényedik!* — volt a Csernátony Lajos, Tisza Kálmán leghűségesebb írójának örökéletű mondanása!

Nem illik parádés komédiákat játszani akkor, amikor a szétarabolt Magyarország népe rettentés adók nyomása alatt roskadozik.

Ez nem kálvinista erkölcs, ez nem kálvinista hit!

A mi egyházunk a szegények és üldözöttek vallása volt. És kell, hogy ma is az maradjon.

A magyar kálvinizmus jelentette a haza szabadságáért, a vallásfelekezettek egyenjogúságáért, a gyöngek oltalmáért való kíméletlen harcot egészen a gályáig és vérpadig. Pro libertate et patria!

A gróf Bethlen István kormányzata minden lehet, csak egybe nem takaródhat: az évszázadokon át annyi megpróbáltatáson keresztülment magyar kálvinizmus szepőlőten palástjába!

Mi a szegények egyháza voltunk és maradtunk. Mi ma is a felekezeti türelmesség és

állampolgári egyenlőség fehér lobogóját lengetjük.

Lehetnek kishitűek! Lehetnek hitehagyottak! De a magyar kálvinizmusnak a mai — homokra épített — hazug rendszerhez semmi köze! Én ezt így hiszem és így vallom.

Mezőssy Béla

Krúdy válasza Mezőssynek

Megmutattuk Krúdy Gyulának Mezőssy Béla szívólyességgel, gyönyörű levelét, aki a következő megjegyzést tette a nagy hazafi soraira:

— A nemes vitában csak abban a kérdésben nem értek egyet a szabolesvármegyei remetével, a Boocsykayk és Bessenyeyek méltó utódával, hogy *vallási kérdéseket is megpendít nobilis levelében.* Enlekedtem szerint az 1848—49-iki Szabolcsi Honvédegylet elnökei, előbb Mezőssy László, később idősebb Krúdy Gyula csak a *temetésükön tudták meg, hogy kit melyik temetőbe visznek.* A régi Morgó-temető akácfái alatt véresem feküdték katolikusok, reformátusok, luteránusok, soha se volt félreértés emiatt. — *Aminthogy én legjobb barátaimról manapság sem tudom, hogy ki mily hittel dicséri az Istent.* Aki egyébként ismeri iró meggyőződésemet, neveltetésem, családomat, művészi hitvallásomat: amint Mezőssy Béla ismeri: egy másodpercig sem lehet kétségben arról, római katolikus őseim mindig vitelkedtek a hazafiságban, a nemzeti érzésben, a függetlenség szerelemben a legrégibb református családokkal. Nem vallásunk szerint szerettük hazánkat. A kálvinisták puritánságát sem kell előttem Mezőssy Bélának hangoztatni, mert hiszen ugyanabban a Kossuth-főgimnáziumban, ugyanazoktól a professzor uraktól tanultuk nemzetünk történetét és a történelemmel összefüggő érzelmvilágot. Egyébként hálás kéziratosomat küldöm betegágyamból az újfélrtől remetének. Ha a pedáns orvos urak belegyegeznének: *bizony már régen Ujjfélértől lennék e Kaszinay-korabeli levelé vétele után, hogy nagynevű földimnek kezét megszorítsam.*

Láget-Szanatórium, 1927 február 27.

Krúdy Gyula

Sportolás után

az egészséges tisztaság
pompás érzetét adja

ELIDA HAJÁPOLÁS.

Mossa fejét hetenkint egyszer Elida sham-pooval. Még ma vegyen egy csomagot 28 fillérért és szerezzen magának csekély pénzért új élvezetet.

ELIDA

Ráday gróf kijelenti,

hogy a Faksz ügye eldőlt, a kormány több rendeletét már nem bocsát ki, de Tamássy szerint „tavasszal sem indulhat meg az építkezés, ha a leggyorsabban el nem hárulnak a politikai nehézségek“

(A Reggel tudósítójától.) A Falusi Kislakásépítő Szövetkezet kormányparti ellenzéke a földművelésügyi miniszterlombba összehívott keddi értekezleten föl akarja szállítani Mayer minisztert, hogy a lakásépítést a Faksz-tervezet elfogadása az Országos Központi Hitelesítéstervezet bízta. Erről azonban már szó sem lehet, mert a földművelésügyi miniszter gróf Bethlen felszólítására már küldte a Faksz igazgatóságával, hogy Tamássy József tervezete alapján a szövetkezetet bízza meg a lakásépítő akció lebonyolításával, vagyis az „agárdmunkálatok“ keddi értekezlete már csak eső után kárpótlást tehet. Erre vonatkozóan

gróf Ráday Gedcon

a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A Faksz igazgatósága szombaton este ülést tartott, amelyen az összes kérdéseket végleg rendezték. Nem igaz az a hír, hogy a földművelésügyi miniszter képviselője nem vette tudomásul Tamássy Józsefnek, a Faksz ügyvezető elnökévé történt kinevezését.

Az igazgatóság megállapította Tamássy járandóságait és megbízta az ügyek viteleivel.

A miniszternek és a földművelésügyi miniszter nem is kifogásolhatta Tamássy szerpért, mert Tamássy nem együtt az ő fölkeresésként álltatta el a szövetkezet vezetését. A Faksz a lakásépítő állami akció lebonyolítására alakult és a kormányának az a felfogása, hogy ilyen nagyarányú építkezést csak állami segítséggel lehet lebonyolítani. Lehetséges, hogy a kérdéssel a kormánypartban bizonyos foglalkozni fognak, annyi azonban bizonyos, hogy

a szövetkezet a miniszterelnök intencióinak megfelelően mielőbb megkezdje működését.

Hallom, hogy keddre várják a Faksz működésére vonatkozó rendelet kiadását.

Nincs szükség semilyen rendeletre,

legfőbb végrehajtási utasításról lehetne beszélni, azt hiszen azonban, hogy ilyet sem ad ki a földművelésügyi miniszter. A Faksz-rendelet február 9-án nyilvánosságra került, újabb rendelkezésre nincsen szükség, a keddi értekezleten tehát ez a kérdés nem is került fel szóba.

A Falusi Kislakásépítő Szövetkezet ügyének váratlan megoldásáról beszélünk

Tamássy Józseffel

is, aki így nyilatkozott A Reggel munkatársának:

— Mindenekelőtt ki kell jelentenem, nem igaz az a hír, hogy a Faksz igazgatósága pénteken délután puccszerűen választott meg ügyvezető elnökévé. Az igazgatóság nem pénteken, hanem már 1926 november 12-én választott meg alelnökévé és nevezett ki ügyvezetővé. Hogy a pénteki és szombati igazgatósági ülésen mi történt, arról épp oly ke-

vésé vagyok hajlandó fölvilágosítást adni, mint ügyvezető alelnöki működésének anyagi részéről, amely tisztára a szövetkezet és az én magánügyem. Puccszerű intézkedésről beszélni sem lehet. En az állás elfogadását bizonyos feltételekhez kötöttem és amikor a kinevezést elfogadom, nyomban — és ez nem pénteken, hanem már a múlt hét elején történt — bejelenttem a képviselőház elnökének összeférhetlenségem esetelem. Mayer miniszter és a Faksz között nemcsak hogy nem dul

hare, hanem a legteljesebb összhang uralkodik.

az én ügyvezető alelnökségem pedig végleges és befejezett ügy és nincs tudomásom arról, hogy ezzel szemben bárki is vétőjoggal élhetne.

Kormányrendelet kibocsátására ill már semmi szükség nincs és erre nézetem szerint nem is fog sor kerülni. A falusi kislakásépítkezés azonban csak akkor kezdődhetik meg, ha a szövetkezet abba a helyzetbe kerül, hogy akcióját megindíthatja. Ennek akadályai ma kizárólag a Faksz körül támadt politikai események.

Ha ezek a politikai nehézségek a leggyorsabban el nem hárulnak, nagyon félsz, hogy az építkezések tavasszal már meg sem indulhatnak.

Beavatott helyen szerzett értesülésünk szerint Tamássy havi fizetését igényelt 1200 pengőre szállította le és a szerződést ezen az alapon kötötték meg.

Kivonult a pesti Mercur-Bankból régi főrésztvényese, a Darmstädter Nationalbank

Bécs, február 27.

(A Reggel tudósítójától.) Itteni pénzügyi körökben nagy föltűnést keltenek a budapesti Mercur Általános Váltóüzlet Rt. válságának fejleményei. Beavatott helyen úgy vannak informálva, hogy Berger Mór tőzsdetanácsosnak a budapesti Mercur-Bank eléről való távozását megelőzte Bodenheimer S.-nek, a Darmstädter Nationalbank vezérigazgatójának a pesti Mercur igazgatóságából történt kilépése. Összefüggésben van ez azzal, hogy a Mercurnak alapítása óta főrésztvényese,

a Darmstädter Nationalbank a Mercur Általános Váltóüzlet Rt.-nél megszűntette érdekeltségét.

A nemzetközi kapcsolatok elvesztésével a Mercur Általános Váltóüzlet Rt., ha más külföldi érdekeltséget bevonni nem tud, elveszti közvetlen kapcsolatát a nemzetközi piacok és helyi jelentőségű, törpebankká zsugorodhat össze. A viszonyoknak ez a változása — így mondták A Reggel tudósítójának bécsi beavatott helyen — nem elégtette ki többé Berger ambícióit s ezért a Darmstädter

Nationalbankot képviselő Bodenheimer S. kilépése után ő is bejelentette a vezérigazgatói székhöz való távozását. Berger a mai nappal átadja a pesti intézet vezetését egy ideiglenesen megalakult ügyvezetésnek, amelyben Schwarz Gyula és Grossmann eddigi ügyvezetői igazgatók vesznek részt. Ő maga kedden végleg megállt a Mercurtól.

A bécsi Mercur-Bank eléről szintén el fog távozni Schwarz Ernő vezérigazgató; a vezérigazgatói pozícióra ill sem állít be, hanem ügyvezetősként bízza az intézet további vezetését. Hivatalosan ugyan megfogadták, mintha a bécsi Mercur bármely más bécsi nagybankkal fuzionálna, ahogyan megfogadták a pesti Mercur fuziót terveit is, tényleg azonban, hogy az osztrák fővárosnak nemrég meg egyik legnagyobb intézete

aligha tartja meg a fűvelabi jövőben önállóságát és előbb-utóbb fuzionál Bécs valamelyik nagybankjával.

A darmstadtiak ugyanis, legalább a jelek szerint, elhatározták, hogy Ausztriában is megszűntetik érdekeltségüket.

Vasárnap megalakult az Ügynökök Egyesülete,

amelynek célja, hogy anyagi és társadalmi megbecsülést szerezzen az ügynöki pályának és megvédi a tönkrement existenciáik betelakodásától

(A Reggel tudósítójától.) Több hónapon át tartó előkészítő tárgyalások után vasárnap délelőtt megalakult az Ügynökök Országos Egyesülete, azzal a céllal, hogy az ország minden szakmabeli kereskedelmi ügynökeit egy érdekképviseletbe tömörítse. Az alakuló közgyűlésen mintegy hatszázan jelentek meg és vidékről is számosan jelentették be esztalokozásukat. Elnökké Vass Imrét választották meg.

— Ez az egyesület — mondotta beszédében Vass elnök — arra fog törekedni, hogy az ügynökök ma még nem eléggé értéket oszthatnak az anyagi és társadalmi megbecsülést szerezzen.

Nincsen olyan foglalkozás, amely gazdasági és társadalmi szempontból alátértekeltebb volna, mint az ügynöki.

aki pedig társadalmi szempontból fölül is elsőrangú nemzetgazdasági tényező. Ez az egyetlen foglalkozási ág, amelynél nem a végeztet munka, de annak eredménye után fizetik az embert, anélkül reválta szociális, ingórárságot, megbántást, lekicsinylést, igaztalanságot kell elviselnie.

Molnár Bertalan társelnök, Gärtner Hermann és dr. Schroke Mór felszólalása után Farkas Vilmos a fűszerkereskedők nevében mondott beszédet.

— A tönkrement existenciák — mondotta — akik több hánygásban nem tudtak műve kezdeni, újabb seregeztől tudottak az ügynöki pályára. Ennek a most megalakuló

testületnek védelmi szerepet kell alkotnia, gondoskodni kell arról, hogy ne talakodjanak be olyanok is, akik nem odaváltak.

Nádor Jenő Gyula az Omke üdvözlését tolmácsolta. Hegedűs Lajos a kanizsai nagykereskedők nevében beszélt, majd Kertész Armin adott kifejezést annak a kívánságnak, hogy a kereskedők ezután csak olyan ügynökökkel lépjenek összeköttetésbe, akik az ügynökengyűlölet tagjai közé föllet. Ezután dr. Döry Géza képviselő beszélt.

— Az ügynöki foglalkozás — mondotta Döry — mind-éddig jogban, törvényben meg nem határozott állapot. Minden más alkalmazottak van betegsegélyző, munkasbiztosító egyesület. Az ügynök egy kategóriába sem tartozik; ha segítségre van szüksége, egyszerre törvényen kívül áll, teljesen nélkülöz az állami gondnokságot, gondoskodást.

Az új sláger!

A második nászéjszaka

Fővárosi Operettszínház

Tej- és vajfogyasztók figyelmébe!

Tudatjuk, hogy üzemünk egész tejkezelését bakteriológiai szempontból a magy. kir. Állatorvosi Főiskola tejhiányi laboratóriumának ellenőrzése alá helyeztük. — Palacktejünket a tej vitaminjait megkímélő, a káros baktériumokat megsemmisítő pasztörözés elve szerint kezeljük és főzőjaink utján diamentesen házhoz szállítjuk. — Fióküzleteinkben és elárúsítóhelyeinkben forgalomba kerülő vaját kizárólag pasztörözött és szintenyézzettel beoltott tejszimből — dán módra — készítjük

Budapesti Központi Általános Tejcarnok Részvénytársaság

Bethlen e héten külpolitikai expozétát mond a külügyi bizottságban

és március 13-án vagy 15-én utazik Rómába

(A Reggel tudósítójától.) Walkó külügyminiszter A Reggel mult heti számában jelentette be, hogy Bethlen miniszterelnök eredeti tervéhez képest márciusban kiutazik Rómába, hogy Mussolinivel Magyarország tengeri kikötőjének biztosítása ügyében tanácskozzék. Beavatott helyről szerzett értesülésünk szerint ezóta már megállapították a miniszterelnök elutazásának időpontját is és eszerint

gróf Bethlen március 13-án vagy 15-én utazik el Olaszországba, ahol előrelátóan 8-10 napot fog tölteni.

Walkó nem kíséri el a miniszterelnököt, aki legutóbb közölte Pekár Gyulával, a külügyi bizottság elnökével, hogy

római útja előtt a parlament tagjait tájékoztatni óhajtja útjának céljáról és általában az ország külpolitikai helyzetéről

és éppen erre való tekintettel kívánatosnak tartja a külügyi bizottság összehívását. Pekár Gyula ma vagy holnap érintkezésbe lép Bethlen miniszterelnökkel és előrelátóan

még e héten összehívja a képviselőház külügyi bizottságát,

amelynek ülésén a miniszterelnök és a külügyminiszter részletes külügyi expozétát mondanak.

Addig nem halok meg, amíg te a Nemzeti Színháznál nem leszel, mondotta Jászai Mari Simon Maresának, akinek egyáltalán nincs szerződése

„Nekem nem kell férj, nem kell gyerek, nem kell szerelem, egy darab Schicht-zappant akarok, — és egyszer naponta enni — de a színpadot!”

(Nyílt levél Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter urhoz)

(A Reggel munkatársától.) Kegyelmes Uram! Vasárnap délután a Nagykörúton találkozottam Simon Maresa színésznővel. Nem tudom, látta-e már Nagyméltóságod a színpadon Simon Maresát, azt a színpad — néhány napján, amikor egy-egy szerepre szerződtek — Simon Mariának szokott nevezni? Simon Maresa tulajdonképpen későn született, mert bele sem illik ebbe a világba, ahol a színészi szakmát nem több polgári, esetleg nyugdíjjal egybekötött, biztos állással, a szerződés pedig csupán hozomány. Adassék tisztelet ezeknek a hölgyeknek, de holdatunk aggodó szívünk mégis inkább azokra a máról holnapra elő komédiásokra, akik meghalnak, — esetleg ehenelmi is képesek lennének a színpadért, amint ezt az alábbiakból Nagyméltóságod olvashatja:

„Addig nem halok meg, amíg te a Nemzeti Színháznál nem leszel!”

— mondotta Jászai Mari Simon Maresának, halála előtt néhány esztendővel s ma, alig néhány hónappal Jászai Mari halála után, akinek egy sokat olvasott könyve sorai közül állami szemében, és és gyakran oly könyörtelen kritikájában Nagyméltóságod is bizonyára megbizik.

Simon Maresának egyáltalán nincsen szerződése.

Hogy a Magyar Színház ezt a briliáns színésznőt elejtette, az jellemző a Magyar Színház jelenlegi vezetésére. S hogy minden más drámai színház is megfélemlített róla, az egy Beöthy Lászlón kívül, akinek a Belvárosi Színház életrekelése körül végzett verejtékes munkájában legalább arra volt egy szívdobbanásnyi ideje, hogy Simon Maresának egy biztató üzenetet küldjön, az jellemző a többi drámai színházra.

„Bizony mondom, kedves pályatárs: soh'se becsültem meg szoknyát oly nagyra, mint Téged, hogy érte magamat adtam volna, mint ime most”

írta Jászai Mari egy fényképe alá, amelyet 1919-ben ajándékozott Simon Maresának Kolozsváron, ahol ezekkel a szavakkal bucsuzott el tőle a pályaudvaron:

„Egyetlenegyet irigyelek téled, Maresa: hogy meg tudod nevetetni a haldeklókat is!”

Simon Maresa pedig mindezek után ezeket mondja:

— Én nem vagyok színésznő, én a színésznő vagyok. Nekem nem kellett semmi, én nem mentem férjhez, nekem nem kell szerelem, nem kell gyerek, nem kell férj, nekem a színpad mindenem. Én tehát nem mehetek el füzerezésnek, nem léphetek más pályára, én örökké színésznő voltam, nekem tehát a színház kell. Én dolgozni akarok, semmi egyébét, szerény megélhetést, a két kis szobámat akarom a Vörösmarty-utcában megtartani, nekem nem kell más:

egy darab Schicht-zappant és egyszer napjában enni, — de játszani!

Amikor Kolozsvárról eljöttem, a kolozsvári magánasszonyok, Zelek Daniné, Teleki Gézné, Beldi Margit, Bánffy Zoltánné, Teleki Ferencné, Miks Zsófia azt írták nekem, hogy én nem mehetek el Erdélyből, mert nekem ott küldetésem van. Gál Gyula azt mondta rólam valakinek, hogy a világ nyolcadik csudája vagyok, Szász Károly pedig azt írta rólam a „Mézeskalács” után, hogy

„a kritika nyujtsa a babért, a színésztörténet állítson emléket, a közönség pedig virágát adja nekem”.

Tegyenek be egy kalapba egy klasszikus darabot, egy népszínművet s egy társadalmi szerepet s huzzanak ki találatomra egyet belőle, léptessenek föl benne, a többi az én dolgom, nem kötelező, hogy jóindulatból szerződtesselek. Mert így én valószínűleg feldoklok, olyan vagyok, mint akitől elvették a levegőt, fojtogat és örlít, éjszaka

főlriadok és kiugrok az ágyból, ha eszembe jut, hogy nincs szerződéselem.

A Nemzeti Színház egyik igazgatója már régebben azt mondta egykor rólam, hogy régi fíppje vagyok, de kár, hogy tul vagyok az ötvenem.

Hát negyvenhárom — leszek!

És tudom én azt, hogy másoknak sirős szerződésük, de én, mint ahogy Déryné nem lehetett más, mint színésznő, én sem csinálhatok egyebet, mint színészet! Apám és anyám 75 évesek, a napokban volt az aranylakodalmuk, sirva vigasztaltak ezen az ötvenévesem, de én ebbe a vigasztalásba majdnem belehaltam. Utolsó percében érkezett egy alkalmi szerep, most ennek az utolsó forintjából élek.

Kegyelmes Uram! Ezt a cikket ma reggel a ltkára, mint ahogy ez szokásos, bepirosceuzáza bizonyára odateszi majd Excellenciád asztalára. Kegyelmes Uram bizonyára emlékszik Simon Maresa Pólikájára a „Buzavirág”-ban, a „Mézeskalács” klasszikus Babijára, a „Tűzek” Petróleumjára s bizonyára hallotta már azokat a nyíltszíni tapsokat, amelyek mind Simon Maresát innepelték. Vegye föl a telefonkagylót és érdeklődjék Simon Maresa színésznői értéke, tehát létező balsora iránt. És hessgesse el magától azt a mondatot, hogy ja, a Nemzeti Színház „büdget”-jében nem jut Simon Maresának egy falat kenyér. Mert Simon Maresa ügye nem a Nemzeti Színház, hanem a nemzet budgetjére tartozik.

Egyed Zoltán

A „Ráday-féle centrum olyan csoport, amely nagyon közel áll a mi fölfogásunkhoz”... — mondja Gömbös Gyula

(A Reggel tudósítójától.) A kormánypart „konzervatív” Ráday-csoportjával szemben e héten fölvonulnak az egységspárti agrárdemokraták.

ahiket Mayer földmívelésügyi miniszterrel történt megállapodás alapján Gál Endre fog összehívni. Az agrárdemokraták szervezkedésére vasárnap a Ráday-féle „centrum” tagjai elhatározták, hogy

Viczián István közvetítésével összekötésbe lépnek a fajvédőpárttal.

Ennek az együttműködésnek a lehetőségéről megkérdeztük

Gömbös Gyulát,

aki a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A kormánypartii csoportok kialakulását az egység párt belügyének tartom, amellyel nem foglalkozhatom.

A Ráday-féle centrum minden esetre olyan csoport, amely nagyon közel áll a mi fölfogásunkhoz...

Nem baj ha fázom, nem baj ha éhezem, Palma sarkot vettem utolsó pénzemen.

Erről beszélnek!

TITKOS — LUKÁCS

RINGLISPIL

Andrássy-uti Színház

Holnap nyílik meg

vezetésém alatt a főváros legelőcsőbb és legelegánsabb harisnyá, keztyű, kötött-szövött különlegessége árnyháza, a

Belvárosi Harisnyaház IV, Váci-utca 1

Beck Gyula

Főüzlet: Erzsébet-körút 32

Tavaszi különlegességek már megérkeztek. Vételkénszer nélkül tekintés meg hatalmas raktáramat

Kik azok a Talbotok?

London, február 25.

(A Reggel tudósítójától.) A Talbot-villamosági centrálé ügyében folytatott tárgyalásokat nemcsak Budapesten folytatták le nagy titokban, de

az érdekeltek Londonban is megtagadnak minden fölvilágosítást.

A magyar sajtó állandóan egy bizonyos Talbot-csoportról írt.

Ilyen nem létezik.

Sir Gerard Francis Talbot, aki valamikor Athénben volt tengerészeti attasé, a Power and Traction Finance Company, Limited nevében és megbízásából folytatja a magyarországi villamosági centrálé ügyében a tárgyalásokat. A Power and Traction Finance Company Limited egy magántársaság, amely 1922 április 20-án létesült. Irodája Londonban a Kingsway, Queen's Houseban van. Alapítókja 250.000 font. Pybus, Percy John, a társaság elnöke, az English Electric Co. Ltd.-nek ügyvezető igazgatója, mint ahogy

az egész társaság az English Electric Co. Ltd. érdekkörébe tartozik.

A társaság az elmúlt évben a Power and Traction Finance Co. Ltd.-del (Poland) céggel külön leányt, majd a Power and Traction Finance Co. (Sudan) Ltd.-del

Afrikában létesített villamosági vállalatot.

Sir Gerard Talbot nem tagja az igazgatóság.

nak és minden bizarrnyal régi katonai állására való tekintettel bízták meg őt a tárgyalások vezetésével.

Ő a társaság titkára, P. Horsfall társaságában vezeti a megbeszéléseket.

A Reggel munkatársa látogatást tett a Power and Traction Finance Co. Ltd. londoni irodájában, ahol érdeklődésünkre azt válaszolták, hogy

amíg P. Horsfall vissza nem érkezik Budapestre, addig az ügyről semmiféle fölvilágosítást nem adhatnak.

Ugyanakkor sikerült azonban a Board of Trade, az angol kereskedelmiügyi minisztérium, a Trade Facilities Advising Committee-jének egyik vezetőjétől fölvilágosítást kapni a titokzatos „Talbot”-Centrale ügyében. Moudunkban áll megerősíteni azokat a híreket — köztük velünk ezen a hivatalos helyen —, hogy az angol kormány a Trade Facilities alapján 1.250.000 fontos kölcsönt hajlandó nyújtani a Magyarországi Villamosági Centrálénak alapítására,

ha a magyar kormány megadja azokat a koncessziókat, amelyeket a Power and Traction Finance Co. Ltd. kért.

Az angolok egyben értenek egyet a magyar közvéleménnyel, hogy a centrálét a legnagyobb fogyasztású Budapest mellett a Duna mentén építsék föl. A tárgyalások még nem fejeződtek be és jelenleg még bizonytalan a helyzet.

K. T.

— Albert Thomas vasárnap éjjel elutazott Budapestre. Vasárnap éjjel 11 órakor Albert Thomas, a genfi Nemzetközi Munkaügyi Hivatal igazgatója, Marius Vippke kabinetfőnök, Dubourg és Plucier titkárok kíséretében a Keleti pályaudvarról Belgrábra utazott. Buszszállítására a vasútnál megjelent a magyar kormány képviselőitelen Márfy Mantuano Reszó meghatalmazott miniszter, a francia követség egyik attaséjával képviseltette magát. Thomas csak egy napig maradt Belgrádban és keddén már tovább utazik Athénbe.

— Egy folyamár és egy tiltóztó vasárnapl üngytilkosága. A esepeli zsilintelep folyamörsgének örszobáján vasárnap délelőtti szolgálati revolverével föbelőlte magát Varsósán József 19 éves folyamár. Súlyos sebével a Hungária-uti katonai kórházba szállították. — Vasárnap délután Pestszentlőkén, az Arpad-utca 25. számú házában levő lakásán tüghözél megégniéte magát Gedő Károly 42 éves tiltóztó. A mentők a Rókusba szállították.

— Árverésen elkötvavetýtéek a letartóztatott Kohner Alice butorait. A letartóztatott Keglevich grófné és a napokban kellemetlen hírről volt kövnytelen meglepni kövnyezete. A grófné tavaly novemberben Hegyi Gyula budapesti bankárnál 25.000.000 koronás kölcsönt vett föl, amelynek biztosítására zálogba adta gyöngýörű ebédőberendezését, egy értékes angol börgárműtűdjét és sok egyéb háztartási cikket. Február 7-én kellett volna a kölcsönt visszafizetni és minthogy a letartóztatásban Kohner Alice fizetni nem tudott, a hitelező árverés alá bocsátotta a zálogul lekötött értékes ingóságokat. Most csütörtökön tartották meg az árverést, amelyen a több mint 120.000.000 koronára becsült hutorok és egyéb lakásberendezési tárgyak 36.000.000 korondért kellek el. Kisebb butorkereskedők és árverési hícnák voltak a vevők. Amikor Kohner Alice megtudta, hogy elkötvavetýtéek butorait, közönyösen vette tudomású a hírt és mindössze az volt a megjegyzése, hogy a novemberben kölcsönvett 25.000.000 koronából összesen csak 3 milliót kapott, a többi elcsúszkolt tőle. Ezt a 25.000.000 koronát a grófné már akkor vette föl, amikor a váltohamisítási ügyből kifolyólag bajok keletkeztek körülötte. Az ügyesség különben az igazságügyi orvosi tanácsal akarja eldöntetni, vajjon helyes-e a törvényszéki elmeorvoszáskértnéknél az a véleménye, hogy Kohner Alice beszámíthatatlan. A grófné védője viszont tiltakozik a szakvéleménynek az igazságügyi orvosi tanács elé való bocsátása ellen, mert szerinte ez a törvényszéki orvoszáskértné és ellenőrző szakértné egyező véleménye után perrendellenes.

— Két orosz emigráns becsapta a francia politikusokat. Parísból jelentik A Reggel tudósítói: Több francia képviselő beparólt két orosz elátórtól csalis címén. Az oroszok a képviselőktől több mint egymillió frankot csaltak ki azon a címen, hogy a bolsevista uralom rövidesen várható megszűnése után petróleumkoncessziókat kapnak a Kaukázusban.

— Egy Nizza melletti falut elpusztított a földcsuszamlás. Parísból távíratozza A Reggel tudósítói: Nizzai jelentés szerint Roquebillière községben vasárnap hajnalban újabb borzalmas földcsuszamlás történt, amely ugyanolyan erejű volt, mint az, amely novemberben többszáz házat maga alá temetett. A városháza teljesen összedőlt és a szomszédos községeket is nagy veszedelm fenyegeti. A hatóságok a környékbeli falvakat ki akarják üríteni.

— Megjelent a „Pandora” első száma. A Szabó Lőrinc szerkesztésében meginduló Pandora saépírodalmi, művészeti és kritikai havi folyóirat februári száma megjelent elsőrangú kiállításban, 64 oldal terjedelemben. Németh Antal, Szabó Lőrinc, Lavótor-Pagány Ferenc, Komlóssy Ador, Sárközi György, Koros Ador, Pap Károly, Komlóssy Ador, Ignóus Pál, Szabó Antal, Kodolányi János, Ilés Endre, Malinár Ákos, Kardos László, Kardos Pál, Komor Andrással. A lap ára 2 pengó.

— Abday Gusztáv és Jäger Károly ügyében a rendőrség megindította a nyomozást. Abday Gusztáv egy járásbírószági tárgyaláson, ahol Jäger Károly följelentésére Pivóts Lajossal együtt lopás címén került a vádlottak padjára, azt állította, hogy Jägerrel, mint a Kettős Kereszt Vészöveiség vezetőtagjától megözövíst kapott egy politikai gyilkosság elkövetésére. A bíróság a védő indítványára a bizonyítékok előterjesztésére zárt tárgyalást rendelt el és a tárgyalás folytatását szerdára halasztotta.

A bíróság a védő indítványára a bizonyítékok előterjesztésére zárt tárgyalást rendelt el és a tárgyalás folytatását szerdára halasztotta. A bíróság a védő indítványára a bizonyítékok előterjesztésére zárt tárgyalást rendelt el és a tárgyalás folytatását szerdára halasztotta. A bíróság a védő indítványára a bizonyítékok előterjesztésére zárt tárgyalást rendelt el és a tárgyalás folytatását szerdára halasztotta.

— Halálozás. Major Károly nyug. pestvidéki pénzügyigazgató, min. tanácsos 69 éves korában meghalt. Halálát kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja. Ma délután 24 órakor temetik a farkasréti temető halottszobájából.

— Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részevénýársaság 1707. D. II. 927. Teheránfölvétel. Teheránfölvétel és a vagonrakományú árúk fölvetelét az összes államásokon — kivéve a Budapesti-Dunós-i vonalon levő kisdunát, valamint a Szeged fölötti fekete fűzát államásokat — az összes viszonylatokban folyó évi áruszállítást megkönnyíti. A küldemények fölvetelét Budapesten az Első Dunagözhajózási Társaság lánéhídfői, Wienben pedig ugyancsak az Első Dunagözhajózási Társaság praterkái kktórában a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részevénýársaság ügynökségi kirendeltségeinél történik. Az árúkiadás a Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Részevénýársaság eddigi árterkezési helyein történik. Fölvilágosítást szolgáltat az igazgatóság, Budapesten, a társasági képviselők és ügynökökét.

— „Gazdaságilag leromlott társadalom...” A budai liberális pártok vasárnap este a Lukács-fürdő dísztermében megtartott innepi vasorán iktatták be mandátumába dr. Gál Jenőt, Elsnéek Pakots József képviselő mellett beszédet.

— Bethlen István gróf — mondotta Pakots — teljesen fölvette a parlamentarizmust. A parlament, amely hivatalna lenne arra, hogy a nemzet szuverenitását képviselje, nagyon sivár képet mutat és a parlament szuverenitása helyett egyre inkább előléte nyomul Betkhen István gróf szuverenitása. Ha keressük ennek pszichológiai okait, azt látjuk, hogy a gazdaságilag leromlott társadalom képtelen a kormányhatálommal szembeszállni.

— Gál Jenő fölszólalásában a kisebbberek védelmére jelölte meg programjául a mai szomorú viszonyok közepeit.

— Lábát törté vasárnap a BEAC egyik játékos. Vasárnap délután a BEAC-pályán futballozás közben lábát törté Gál Péter, a BEAC játékos. Súlyos sérülésére a Rókusba szállították.

— Orvosi hír. Dr. Winterlits Arnold egyetemi tanár lakását VII. Jácortca 6. számú házába helyezte át. Fogad lakásán délután 24-től 3-ig.

— Mexikóban agyonlöttek négy fölkelővezért. Newyorkból jelentik: A mexikói szövetségi csapatok négy fölkelővezért hadbírószági elítéltesük után azonnal agyonlöttek.

— A Kotányi-növérek sikere Olaszországban. Az itthon is jól ismert három kitűnő zongoraművész az elmúlt hetekben Olaszországban turnézott és az olasz kritikusok a legnagyobb sikerrel számoltak be. A turnékot oly a legnagyobb sikerrel számoltak be.

Örízze meg fiatalságát!
Elizabeth Arden
összes készítményeink terakata
Parfümerie
Kosztelitz
V. Dorottya-utca 12. Telefon: L. 988-89
Külön e célra berendezett helyiségben
díjtalanul mutató az arc helyes ápolására
Kérjen prospektust!

Sok pénzt takarít meg
DELFA
Szürke és drap egyarántos-női cipő fasarokkal.
Jó minőségű.
R. sevrő egész és fél férfi cipő.
Del-Ha-Hungária
VI. ERÉSELET-KÖRÜT-28. VII. RÁKÓCZI-ÚT. 6.

Találkozás Keglevich Pál gróffal Grádóban, ahol ő az egyetlen idegen és úgy él, mint a szegény halászok

Grádó, február 26.

(A Reggel tudósítójától.) Nyáron van itt csak élet, Grádó most téli álmát alussza. Kávéház, vendéglő, szálloda — minden zárva. Ilyenkor Grádó egy kis álmos halászfalu.

Az egyetlen idegen, aki most itt él, gróf Keglevich Pál.

A Hungária-penzióban lakik, amely ilyenkor ugyancsak zárva van, lakója egyedül csak a gróf, aki remetelelet él. A grófit, aki sógora, Bárczay Ferenc aransarkantyus vitéz ellen, amint ismeretes, hatvan milliárdos öröksége miatt heves harcot indított, nagyon szerény viszonyok között találtam itt, grádói magányban.

Hatvan milliárdért pöröl és nincs téli-kabátja,

egyeneseen foglya a penzió kis épületének, ahonnan, ha rossz az idő, hétszámra sem mozdulhat ki. A legmeglepőbb azonban, hogy gróf Keglevich Pál, aki a legköltésesebb élethez szokott, ebben a hihetetlenül primitív életben, amelynek igénytelenségét pesti ismerősei elképzelni is aligha tudják, testileg és lelkileg sokkal konzerváltabb, mint amikor a nagyvilágban forgolódott. Hatalmas szervezete

az egyszerű halászléttől új erőre kapott.

Ma nyugodt és vidám ember, bár kissé rezignált.

Egészségem — mondja — hál'istennek, jó. Amióta tudom, hogy „a dolog” megindult, idegemen is lecsillapodtak. Az igazságnak ki kell derülnie. Így nem mehetett tovább.

Megkérem, mondja el, miképpen jutott odáig „a dolog”, hogy sógora, a gazdaság és előkelő Bárczay Ferenc ellen följelentést tett ügyvédje útján.

— En elvből — feleli — nem nyilatkozom erről az ügyről, de annyit mondhatok, hogy szisztematikusan, kiszámítva, egy egész mafia indított hájszát ellenem. Mindez akkor kezdődött, amikor abba a

— A francia kormány megczúrázott egy németellenes filmet. Párisból jelenti a Reggel tudósítója: Hoesch német követ szóbeli jegyzéket nyújtott át Briand külügyminiszternek, amelyben a berlini kormány tiltakozását jelentette be a „Mare nostrum” című amerikai film németellenes tendenciái ellen. Briand nyomban sajnálkozását fejezte ki és a francia kormány intézkedett, hogy a filmváltat ki-vágja a filmből azokat a részeket, amelyekkel különösképpen sértik a német nemzet érzékenységét.

— A Lafontaine-Társaság vasárnap olasz matiné rendezett. A Lafontaine-Társaság vasárnap délelőtt a Zenészakadémia nagyszínházban olasz matiné rendezett, amelyen megjelent József főherceg, gróf Ercsényi Dániel és Mouza olasz követ és neje és az olasz követség tagjai. Csengery János előki megnyitja után szép irodalmi és művészeti műsor következett. Radó Antal, Kosztolányi Desző, Micseny Józsa operatőrök, Monostory Margit szavalóművésznő, Tittel Bernát, Sugár Károly, Mucsner Erzsébet és Lovri sin Lajos közreműködésével. A matiné végén az olasz követ olasz matiné külsőre a matiné rendezéséről.

OH JAJ!

Ha köhög
vegyen azonnal egy doboz
EGGER
mellpasztillát
65 év óta a legjobb rekedtség-
ségndi és köhögéscsillapító.
Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

a szerencsétlen házasságba kényszerítettek — egy nővel, akit gyűlöltem.

Hogy igazam volt, láthatja a tényekből. Ő költökezelt, de ezt is rám akarták fogni. Pedig vagyona, amikor én elvettem, bizony édeskeves volt és még abból is kiforgatták.

Ezek a kijelentései Kohner Alisszal kötött házasságára vonatkoznak és amint ismeretes, Kohner Alisz az első férje nevére történt kínos váltóhamisítás miatt most is letartóztatásban van.

— Ami jövőndő terveimet illeti — folytatja kérdészködésemmre —, hát igenis

nőszülni fogok.

de hová gondol, hogy az illető, aki hölgy és több, mint comme il faut dáma, itt lenne most Grádón ilyenkor? Ilyenkor, télen, ez csak egy halászfalu és idegen egyedül csak én vagyok itt.

— Ez igaz, engem is csak a véletlen vetett ide, áttutatóban vagyok és már bucsuzom is az elhagyatott hely magányos hócsótlól.

— Higgye el — mondja bucsuzól, egyszerűen és sok közvetlenséggel —, én még mindig oly jószívű és egyenes vagyok, mint régen voltam. Lelkismeretem végtelen nyugodt, csak már nem bírom senkiben sem és ha pénzhez jutok, magam fogom azt élvezni és nem mások, akik azután — bocsnant — jurtatják a szájukat, de potyáznai, azt szeretnek. De hát majd meglássuk, hogy mint lesz.

Még csak azt kell elmondanom, hogy

Pál gróf titokban két hónappal ezelőtt Budapesten volt,

de oly szűkös viszonyok között, hogy ügyvédjénél lakott, hotelre sem télt neki s így a városban nem mutatkozott sehol, ismerősei közül senkivel sem találkozott. Ugy látszik, akkor beszélte meg ügyvédjével, hogy megteszi a följelentést sógora ellen... Áttutatóban vagyunk, autónk már indul is. Pál gróf ott áll a kihalt házak előtt: az egyetlen grádói idegen.

— Egy tüzoltó elfojtotta az újpesti moziban támadt tüzet, de ő maga égett sebeket szenvedett. Az újpesti László-moziban vasárnap délután előadás közben kigyulladt a filmtekeres. A moziban tűzriadalom tört ki, de az ügyeletes tüzoltó, Berkó János nem vesztette el lélekjelölését, beugrott a gépkamrába és az égo filmtekereseket a földre dobva, lábával eltiporlta. A tüzet sikerült is elfojtatni, de ő maga az arca több helyen égett sebeket szenvedett, a mentőknek kellett kórházba szállítani.

— Párisi emigránsok a Török-tanács előtt. A budapesti bűntudományi tanácsok Török-tanácsa szerdán délelőtt olyan bűnpörök tárgyalását tűzte ki, amelyekben párisi ügyszervezett emigránsok szerepeltek vádlottakként. Az ügyesség a rendőrségbe átkölt, a magyar állam és magyar szentet megbeszélés ellen irányuló büntető elvont elvont vádat, tehát bérügyalhatók ezek az ügyek a vádlottak felvételében is. A bűnpöröknek Péter Lőr, továbbá Csanád Sándor és Le Fére Tibor a vádlottak, akik ezidő szerint Párisban laknak. Ott alapították a Központosság című hetilapot, amelyben inkriminált cikkeket elhelyeztek. Az ügyesség vádirata arra a következtetésre jut, hogy tevékenységük alkalmas lehetett valamely külföldi állam vagy szervezet ellenes irányú cselekvésének a felkeltésére. A Budapesti Ügyvédi Kamara a törvényszék megkeresésére a távollévő vádlottak vedelére hivatalból rendelte ki dr. Földes István és dr. Bura Lőr ügyvédokat.

— A földreform lezártában van, a sok év óta folyó birtokeladási és bérbeadási szándék most nap-nap mind sürűbben előtérbe lép. Fölkérem mindazon földbirtokos urakat, akik birtokukat eladni, bérbeadni vagy arra kölcsönt felvenni óhajtják, miszerint szándékukat velem saját érdekében tudnassák. Tökeerős veivim, bérítim és kulán bankkölcsönéim vannak. Reich Jeng bank- és O. F. B. Iroda, V. Nádor-utca 28. Telefon: T. 186-83.

— Egy kicsi ország nagy művész. Péntmillió magyar közül hat és félmillió még soha látta színpadon a magyar színészek legjobb-jait. Ez a hat és félmillió magyar meghal a vágytól, hogy lássa, hallja azokat, a kiknek neve örök dicsősége az országnak. És a magyar színészek legjobb-jai nem a magyar kis városokba és falvakba kívánkoznak, hanem Párisba, Londonba és Newyorkba. A magyar falu epedve várja őket, de ők nem meunnek. Páris, London, Newyork nem hívja őket, de ők annál kitartóbb konokussággal kínáloknak föl a világvárosok közönségének. Valamennyien kiválóak a legkiválóbbak között is és mégsem érzik, hogy inkább árt, mint használ művészi reputációjuknak, ha vendégül beállítanak oda, ahová nem hívták őket. Most Páris tapsaitól akarunk megérzedni és a francia erdősegekben termelt babért szeretnénk oda-füzni a magyar Génusz homlokára. A törekvés megalta, de ez az ország épp oly szegény anyagiakban, mint amilyen gazdag nagy művészekben és ha már rá kell fizetnie arra, hogy a vidéken gyöngyöb színészek ajánk jut szóhoz a magyar drámairodalom, legalább ne lássa kárát annak is, hogy Budapesten csupa isten-áldotta tehetség revelálja a magyar művészetet. Mert minden ilyen kívándulás közpénzket emészt föl és az elköltött milliók láttára a közönség joggal sóhajtja: Istenem, adj inkább kisebb tehetségeket, mert ez a kicsi ország nem bírja el ezeket a nagy művészeket.

— A Tisza István-Társaság is szolidáris Berzeviczyvel. A Tisza István-Társaság vasárnap tartotta közgyűlését Kálmán Gusztáv v. Államtitkár előnöke alatt. Horváthy Lajos ügyvezető igazgató üdvözölte Berzeviczy Albertet, a klub igazgatóját. „A Tisza István-Társaság nevében jelentem ki — mondotta Horváthy —, hogy Berzeviczy Albertnek Adyról tett kijelentésével teljesen azonosítjuk magunkat, mert tudjuk, hogy Tisza István szemében besezt. Azt a destruktív hangot pedig, amelyen a tudóslábról Berzeviczynek válaszoltak, mindörökké feleletlenül kellene lenni.” Berzeviczy Albert megköszönte az üdvözlést, kijelentve, hogy amint Adyról mondt, ahhoz sem hozzátenni, sem elvenni-alólia nincsen: hogy az ellenveleményekkel szemben neki volt igaza, azt bizonyította látja a napról-napra hozzáérkező levelekk. A közgyűlés ezután a lelépő tiszteletet újra megválasztotta.

— Halalos szerencsétlenség egy spódiungyárban. A Csontviteai spódiungyárban vasárnap délután az egyik lendítőkerekéről leestett a szál. Több munkás igyekezett a szájat a kerékre visszatenni, ami rövidesen sikerült is. Az újra forogni kezdő szál azonban az egyik munkást, Osvarka Józsefet elkapta és darabokra tépte. A rendőri bizottság megindította a nyomozást az irányban, terhel-e valakét felelősség a halalos szerencsétlenséget?

— A zsidó hitközség ellenek nagygyűlése. A pesti zsidó hitközség kebelében szervezkedett ellenek legközelebbi nagygyűlése március 3-án, vasárnap délelőtt 11 órákor tartja a régi képviselőházban, amelyre a vezetőség meginvítja Budapest összes zsidó hitközségét lakosait, akik előtt ismertetni fogja az ellenki mozgalmat célját és be fog számolni a szervezkedés eddigi eredményéről.

— A XIII. Prágai Nemzetközi Vásár 1927 március 20-tól 27-ig, 33% vasuti engedmény és vízum nélkül utazhatnak a résztvevők, a lipcei vásárbátogatók is. Bővebb följelölését ad Tánzer Miksa, Budapest, VII. ker., Akácfa-utca 50. Telefon: József 106-31.

— Nyilatkozat. A Reggel 1926 január 25. számában megjelent „Sanerovics első tudósítása Budapestről” című cikk közléseiről Zadravetz István püspök úrtól boosanatot kérek. Földes István.

— A gyomorbetegék táplálása. A gyomorbetegéknél a legnehézebb probléma az, hogy miként lehet pótolni azt a veszteséget, amelyet a betegséghezta gyengülés okoz. A gyomor- és bélbetegéknél ez a probléma kitünően megoldja az Arner Vitaminpászter, amelyet mindazok nyugodtan használhatnak, akiknek a legsúlyosabb diétán kell is tartózkodni, mert az Arnerrel a gyomor és bél megterhelése nélkül, hatalmas táptételeket lehet nyújtani.

MINDEN ESTE

Nem nőszülök!

Csütörtökön
50-edszer

VIGSZINHÁZ

Brilliánsokat, gyöngyöket

és régi ezüsttárgyakat Schmelezer Band Károly-kérel 28. az. (Kör-teljesértékben vásárol Schmelezer ponti vásárolás fölkapunál)

Belvárosi Színház

Karinthy Frigyes: „Lepketánc”
Herczeg-Zágon: „Kék és piros”
Mikszáth-Hevesi: „A bor, az arany és az asszony”

HONTHY HANNA
tolléptével

ZALOGCÉDULÁKAT Kiváltak, kifizere-
kelt bármilyen drá-
gában veszek. Alapítva: 1898. Telefon.
Singer J. IV. Egyetem-utca 11.

Leendő anyák!

A „Mars” golyóscsapágyon gyermekokosok olesők és megkímélik a sok bosszuságtól. Kizárólagos eladás: BRUCK vasbutor-gyár, Andrassy-ut 38, Párisfal szemben

Kiélesedik Ripka harca Sipőcz ellen

és ha Sipőcz alulmarad, Ripka lesz Budapest polgármestere, Ugron főpolgármester és Bárczy a Beszkárt vezérigazgatója

A tanács tehetetlensége siettetti a városházi válság kirobbanását

(A Reggel tudósítójától.) A belügyminiszteriumban már régebben folytak a fővárosi törvény reformmunkálatai s a beavatottak azt hiszik, hogy az új törvény még ebben az esztendőben teljő alá kerülhet. Minthogy pedig a mostani országgyűlésen gyakran meglepetésszerűen áll elő a kormány új törvényjavaslataival és váratlanul tűzi ki azokat tárgyalásra, az sincs kizárva, hogy az új fővárosi törvénytervezet hamarosan szerepel a képviselőház napirendjén. Ezzel kapcsolatban nincs kizárva az sem, hogy a városházán meglepetésszerűen kerülnek be oly események, amelyek a kulisszák mögött tulajdonképp már régóta érlelődnek.

A Ripka-Sipőcz-harcot értjük,

amely aktuális lett azon a napon, amikor a közgyűlés többsége Sipőcz Jenőt emelte ismét Budapest polgármesterei székébe. Ripka pártbíveinek a döntő támogatásával. A kormány azóta az országgyűlési választásokon óriási többséget szerzett és most már elérkezettnek látja az időt, hogy

a főváros vezetésében is a saját exponensét segítse diadaira.

Uj bizottsági tagválasztásokra nem gondolnak, mert időközben a baloldali pártok válsága folytán sokan esatlakoztak Ripka pártjához, amely azt reméli, hogy a közeljövőben megbontathatja a keresztény párt soraát is és a Wolff-tábor egy részének esatlakozásával a közgyűlés domináló nagy pártjává erősödhetik. De addig is, amíg a fejlemények vártnak maragnak, érdekes és félre nem érthető hadmozdulatok állapíthatók meg a szembenálló ellenfelek között. Ripka minden alkalmat felhasznál arra, hogy demonstrálja a tanács impotenciáját. Így legutóbb összehívta a közgyűlést, melétt napirendje a tanács részéről bizosítva lett volna és annak publikálásával, hogy a városi tanács nem tudta az ügyeket közgyűlésképpen előkészíteni, a közgyűlést elhalasztotta. E hét szerdájára aztán, tehát elég rövid terminusra, újra összehívta a közgyűlést, amelynek napirendje még mindig nagyon sokon, tehát újra meg lehet állapítani a tanács teljes munkaképtelenségét.

A főpolgármester környezetéből tudjuk,

hogy Ripka a jövőben egyáltalán nem lesz tekintettel arra, mit csinálnak a központi városházán, hanem az ügyrendből folyó kötelességéhez híven

kéthetenként összehívja a fővárosi közgyűlést

és akkor majd ország-világ előtt dokumentálódik, hogy a városházán nem dolgoznak, nagy ügyeket hónapokig és évekig hevertetnek és hogy a főváros életbevágó kérdéseit tulajdonképp nem mernek hozományulni. Nem tűzik napirendre az autóbussz-kérdést, nem oldják meg a Beszkár vezetőségében most már háromnegyed éve dúló válságot, nem rendezik ezzel kapcsolatban az egész közlekedési problémát, nem vizsgálják előre a közüzemek cégtől problémáit, amely mostanában már nemesak a városházi köröké, hanem az országgyűlést is nap-nap után foglalkoztatja. A belügyminiszter még a múlt év elején kiküldött egy üzemvizsgáló bizottságot, amely az összes üzemeket végigvizsgálva, munkájáról nagy jelentést készített. Ezzel a belügyminiszter leírta értesítette a fővárosi, hogy az üzemvizsgáló általánosítottan szerelje egy bizottság által, amelynek nagyobb részét a fővárosi közgyűlés választotta, kisebb részét pedig a miniszteriumok szakértőiből állana. A főváros pénzügyi bizottsága a múlt év május 11-én tartott ülésén egyhangúlag elfogadta Wolff Károlynak azt az indítványát, hogy a székesfőváros a miniszter által javasolt állandó üzemvizsgáló bizottságban

résztvevőnek nem kíván és az üzemellenőrzést jogát maga óhajtja gyakorolni.

Wolff erre a célra 12 tagú bizottságot javasolt, amelyet a pártok képviselőiből azonnal meg is alakítottak és a pénzügyi bizottság Wolff indítványára határozatilag kötelezte ezt a bizottságot, hogy az üzemekre vonatkozólag legkésőbbben a múlt évi szeptember 30-ig részletes javaslatokat tegyen. Ez a bizottság azonban, amelynek autoritását később a közgyűlés is jóváhagyta, majdnem egy esztendő óta csak egyetlen egyszer tartott ülést, akkor, amikor megalkult. Azóta még csak össze sem hívták. Így festenek a dolgok a mostani városi közgazgatásban. Lehetne ugyan renkívüli közgyűléseket összehívni, de ez csak botor-

lás, mert az anyaggal csak a tanács rendelkezik. A fővárosi törvény azt mondja, hogy a törvényhatósági bizottság tartós munkaképtelenség esetén fősztalando illetve fősztalando. Itt azonban

nem a közgyűlés munkaképtelenségéről, hanem a tanács munkaképtelenségéről van szó.

amellyel szemben nincs orvosság, mert erről a törvény nem intézkedik.

A keresztény pártot azt hiszik, hogy a Ripka-Sipőcz-harc sokkal aktuálisabb, mint bárki gondolhatná, sőt Ripkának már meg is van a kész hadterve. Eszerint a költségvetés tárgyalása alkalmával akarják indítványozni Ripkát, hogy azokat a tisztviselőket, akik 36. szolgálati évüket betöltötték, most már haladéktalanul nyugdíjazták. Ragaszkodni fognak elsősorban Folkusházy és Bazsáth alpolgármesterek nyugdíjaküldéséhez, ami által a mostani városi közgazgatást két legnagyobb tanácsától akarják megfosztani. Sipőcz — ő szerintük — különösen Folkusházyt, aki jobbkézre és vele együtt érez, nem tudná nélkülözni. Ezzel kapcsolatban fölkinálnak Sipőcznek a belügyminiszterium egyik államtitkár állását vagy a közgazgatási bíróság egyik tanácselnökségét. Ha Sipőcz elmenne

Ripka lenne a polgármester, Ugron Gábor a főpolgármester és Bárczy István a Beszkár vezérigazgatója.

Ezekután az a kérdés, mi köze ehhez a béka-cégharchoz Budapest adófizető polgárságának és munkásságának? Hiszen, ha a városházi urak most végigviszik ezt a személyi küzdelmet, akkor legalább egy esztendőig ismét nem lesz a pesti városházán érdemleges munka és az összes életbevágó kérdések a kilaustalan-ságig eltemetve maradnak a porlepte aktacsonóknak.

Április 24-én lesznek az osztrák választások

Bécs, február 27.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A politikai pártok multheti és mai tanácskozásai alapján bizonyosra vehető, hogy

Ausztriában április 24-én tartják meg az új választásokat.

Dr. Seipel kanellár, a keresztény-szocialista párt vezere megállapodott a nagyimémet párt vezetőségével abban, hogy a két párt Bécs városában „keresztény nemzeti párt” néven

közös listával veszi föl a választási harcot.

A tartományi szövetség, amelynek választási kilaustásai nagyon kedvezőek, nem volt hajlandó a keresztény-szocialistákkal egységes frontot alkotni és legalább eddig valószínű, hogy a vidéken egyedül indul küzdelemben.

MEGISMÉTELJÜK AZ ORSZÁGSZERTE NÉPSZERŰ

14

OLCSÓ SALAMANDER CIPŐ
NAPOT

FEBRUÁR 28-TÓL MÁRCIUS 14-IG

IV, Kecskeméti-utca 19
IV, Kossuth Lajos-utca 2

VII, Erzsébet-körút 36
VI, Andrásy-ut 37

Szeged, Kárász-utca 6
Debrecen, Ferenc József-utca 22

„Meghalni vagy játszani!“, mondta Péchy Erzsi az angoloknak és egész London melléje állt

Ezen a héten már föllép a Collosseumban

London, február 25.

(A Reggel tudósítójától.) Jelentem, hogy Péchy Erzsi a jövő héten a Collosseumban lép föl, hogy megmutassa a londoniaknak, hogy mégis csak tud angolul. A nyár derekán találkoztam először Péchy Erzsivel Londonban. A Claridge-ben ebédeltünk. Péchy Erzsi alig nyelt le az utolsó falatot, a fagyalt még el sem olvadt a fogai között és máris fölrogott. **Menneim kell — mondotta — az angol nyelvtanárnőmhöz. Négy hónapon keresztül csak angolul tanul, beszerezte az összes lehető segédanyagokat és tanult.** Szóval, minden rendben lett volna. Péchy Erzsi elég jól beszélt angolul és találunk a londoni színpadokon más külföldi művészeket, főleg primadonnákat és szubretteket, akiknél külön kedveskedésnek számítják be a bájos történetét. A nagy hiba az volt, hogy a magyar **Lehár Operettjének női főszerepét a magyar Péchy Erzsinek, a férfi főszerepét pedig a román Metaxának osztották ki.** Ez a Metaxa tavaly szerepelt először Londonban, óriási sikert aratott. **Töle már az első héten elvették a szerepét Manchesterben.** Miért? Azért, mert mind a két főszereplő rossz angolul beszélt. **Ha külön léptek volna föl, biztos, hogy Péchy Erzsi olyan sikert aratott volna, mint amilyennel tavaly díszelkedett Metaxa.** És mégis, a romantikára hajlamos szökeket minden esetben előnyben részesítő angolok, még így is hallatlanul lelkesedtek Péchy Erzsért és a legkényelmesebb elismert angol lap, a „Manchester Guardian“ is elismeréssel hajította meg fejét a Fővárosi Operettszínház egykori primadonnája előtt. A színházi klikk azonban nem hagyta magát. A „Daily Theatre“ Biller Irénje félt, hogy milyen sikere lesz Péchy Erzsinek, ha pár év múlva majd megmúl angolul és sikerül is neki kiintrikálni a szerepből Péchy Erzsit. Szombatban Manchesterben tapsvihar, vasárnap Londonban egy rövid levél:

Madame Péchy, nagyon sajnáljuk, ön nem tud elég jól angolul, a szerepét elvettük Öntől.

Mit lehet mást csinálni?

Péchy Erzsi elaludt és napokon keresztül beteg, párna között fogadta az angol riportereket.

*

Cikkek tömege. Mindegyik kivétel nélkül Péchy Erzsi mellett és a színház ellen. Minden cikkíró megállapította, hogy Jimmy Wight, a direktor jól tudta, hogy Péchy Erzsi nem tud angolul és mégis szerződött, kártyát kellett leírni. **„Örömmel“ — mondta a londoni színházigazgató, — fizetek mindent,**

de nem léptetem föl, ez csak jogomban áll.

Nem! — válaszolta Péchy Erzsi —, **Ön megkérdte az én művészi hírnevem, hogyan menjek én valaha is vissza a kontinensre!** És másnap reggel a lapok jelentették, hogy Péchy Erzsi föllép vagy meghal!

ZONGORÁK
legolcsóbban LYRA R.-T.-nát VII. Erzsébet-körül 19.

Gyermek patentharisnya 1, 2, 3 sz. P	—16 = 2,000 K
Női ing P 120 = 15,000 K
Női hímzett hálóing P 260 = 32,500 K

REPÜLŐ KISÁRUHÁZA, VII, RÁKÓCZI-UT 18. SZÁM ALATT a Nagyáruháziból visszamaradt áruif, ami még raktáron van, rendkívül olcsón árusítja

Péngő Korona		Péngő Korona		Péngő Korona	
Gyapjakazán méterje 2. — = 37,500	Pouplinmellő ing drbjá 5,50 = 68,750	Musselinharisnya párja 1. — = 12,500
Papirlaszóvet, duplaszéles 4,76 = 59,500	Fűzős rövidnadrág „ 1. — = 12,500	Főrzokni „ 1,20 = 16,250
Kabátiszóvet, 140 széles (gyapjú) 6,60 = 82,500	Gombos rövidnadrág „ 1,30 = 16,250	Sodrott főrhárisnya „ 1,56 = 19,500
Donki rajongószóvet, 140 széles 10. — = 125,000	Képer hosszúnadrág „ 3. — = 37,500	Főrh. musselinharisnya „ 1,72 = 21,500
Holland öltönyzövet, Ia Ia, 140 sz. 11,20 = 140,000	Puhakalap, divatos „ 4,76 = 59,500	Kockás fertharisnya „ 2,00 = 25,000
Svajléi grénadin, színes, 112 sz. 1,20 = 15,000	Keménykalap „ 6,88 = 86,000	Műselyem kockászokni „ 2,91 = 36,500
A. Házszóvet, 140 széles, kockás 7. — = 87,500	Divat magánkönyv „ 10,56 = 132,500	Selyemharisnya „ 4. — = 50,000
Püregyéműn, 120 cm széles 1,42 = 17,750	Gyermekruhá, 5 ujjas párja 3. — = 37,500	Reformnadrág „ 1,88 = 23,500
Sítón, 80 cm széles 8. — = 100,000	Női svédkezyű „ 1,25 = 15,625	Divatnyakál (műselyem) „ 1,40 = 17,500
Creas pamutvászon, 80 cm széles 1,16 = 14,500	Női svédkezyű „ 1,36 = 17,000	Gyermekpullover „ 1,40 = 17,500
Ruhapouplin, 100 cm széles 2,60 = 32,500	Női készítés divatkezyűk „ 1,52 = 19,000	Divatpullover „ 7,84 = 98,000
Damaszt (angol) 90 cm széles 1,56 = 19,500	Bélelt bőrközyű „ 5,60 = 70,000	Férlsvejtér „ 3,40 = 42,500
Kétfestő 7. — = 87,500	Férl classéfényű „ 14. — = 175,000	Gyermekmellény „ 6. — = 75,000
Damaszt-őrlelköz 1,18 = 14,750	Női bőrközyű „ 4,60 = 57,500	Páldkendő „ 1,40 = 17,500
Cloth, 140 cm széles 2,76 = 34,750	Főrh-patent, 5 számig „ 1,40 = 17,500	Berlinh-kendő „ 7,80 = 97,500
Damaszt-ékkészlet, 6 szalvétával drbjá 12,64 = 158,000	Sztrapaharisnya „ 40 = 500,000	Férlszekendő „ 22 = 275,000
Női hímzett ing 1,42 = 17,750	Sztrapaközyű „ 38 = 475,000	Batizt díszszekendő „ 26 = 325,000
Hímzett ingnadrág 2,36 = 29,500	Férl classéfényű „ 14 = 175,000	Női zsebkendő „ 31 = 387,500
Hímzett női nadrág 1,56 = 19,500	Duplaköltő, zokni „ 56 = 700,000	Férl színes zsebkendő „ 1,88 = 23,500
Hímzett szoknyakombiné 3. — = 37,500	Kockás zokni „ 56 = 700,000	Férl ajzszekendő „ 38 = 475,000
Hímzett hálókat 3,64 = 45,500	Erős harisnya „ 66 = 825,000	Nadrágtartó, gumiszéssel „ 1,36 = 17,000
Berlinh, 2 gallerral 3,16 = 39,500	Műselyemharisnya (hibás) „ 78 = 975,000	Munkakabát (rövid) „ 87 = 1,087,500
Rayelng 7,84 = 98,000	Meleg divatruka „ 98 = 1,225,000	Munkakabát (hosszú) „ 8. — = 100,000

Vidéki szállítások utánvét mellett pontosan eszközölhetnek

idejűleg pedig bepörölte Jimmy Wight-ot 5000 font sterling kártérítésért, művészi hírnevének megtévesztése miatt. Nagy elégtétele, hogy utódja, az ausztráliai esulogány — nagy, kövér fekete nő —, mint színésznő megbukott, a hangját elismerik, önkénti tud, de nagy mozog, mintha fából faragott karakter-baba lenne. A „Kék Mazur“ különben nagyon teliszik a londoniaknak, nagy siker. Péchy Erzsi

legalább egy éven keresztül megkapja hetifizetését,

amely nagyon jelentékeny összegre rug. A Colosseum is nagy fizetést ad neki, úgy, hogy Péchy Erzsi londoni tragédiája valóban a szerencse boszorkányság összjátéka. Péchy Erzsi nem akar meghalni, játszani akar és Angliában marad még jódarabig, ahol első oldalon közölték a lapok, hogy a lovagias francia kormány egy tette jövő a brutális angol szingagató támadását egy szöke szépség ellen, hogy annak az akadémiának officierjévé, tisztjévé nevezte ki, amelynek eddig csak két színésznő volt tagja: Sarah Bernhardt és Rejane. Az angolok meg vannak hatva és szűgyelik magukat, hogy ilyen csúnyán bántak a szép szöke magyar művésznővel.

Korda Tibor

Már a szivdobogást is lefotografálják a székesfehérvári kórházban

„Ez az igazi fajvédelem — mondta a fejezmegyei alispán —, ha áldozatokat hozunk a nép egészségéért“

Székesfehérvár, február 27.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel egész sereg budapesti Röntgen-orvos utazott le Székesfehérvárra, hogy a vármegyei Szent György-kórházhoz újonnan épült Röntgenlaboratóriumát megtekintse, amelynek felmúlárados költséget a város és a megye fűdözte, szombaton adták át hivatalos ünnepség keretében a közhasználatnak. **„Ez az igazi fajvédelem — mondta ez alkalommal dr. Havrecsek József alispán —, ha áldozatokat hozunk a nép egészségének ügyéért.“** Ez a szellem meg is látszik ebben a kórházban, amely noha

sugárzás. Végül, és ez valóban szenzációs újítás,

ez az első eset, hogy a Röntgen-gép a belső szervek mozgását is le tudja rögzíteni.

Ezt úgy képzeljük el, hogy egy-két másodpercen belül gépfogyszerű gyorsasággal kilenc egymásutáni félvételt készül a megbetegedett mozgó szervről, ami által a mozgás rendellenessége is hárszálnyi pontossággal ellenőrizhető. Így a Röntgen-orvos ma már

lefotografálhatja a gyomor és a szív működését,

ami a gyógyítási lehetőségeket szinte beláthatatlan határig kitolja. Hol vagyunk ezzel a szemállis lépéssel ama Krisztus előtti, alexandriai orvosiskolától, amely a haláraitólékelt élve boncolta, hogy valamit ellessenek a belső szervek mozgásának kifürkészhetetlen titkaiból... Ugy értesülünk, hogy a budapesti klinikák és kórházak röntgenológusainak látogatása a székesfehérvári Szent György-kórházban gyakorlati céllal történt, amennyiben rövid időn belül a budapesti klinikák és más nagy nyilvános orvosi intézetek szintén át fogják térni erre a legújabb rendszerű Röntgen-kezelésre, ha a költségeket nehézségek megoldhatják.

D. Zs.

HOLCZER LAJOS

Férl flaneling, gallerral P 250 = 31,250 K
Férlfling, 2 gallerral P 316 = 39,500 K
Férlhálóing, díszítéssel P 340 = 42,500 K

Vidéki szállítások utánvét mellett pontosan eszközölhetnek

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt Mondja, kedves Intim Pista,

maga a kékek, avagy — a lilák temperamentumából való?

— Nem értem, instállok.
— Ebből látom, hogy nem volt ott a Belvárosi premierjén. A dramatizált Herczeg-novella alapötlete ez a teória, hogy: ha a temperamentumok színe van és ennélfogva a német temperamentum színe, mondjuk — kék, a magyaré piros, akkor Honthy Hanna például — akinek a darabban a papája piros, a mamája meg kék származás — a színek keveredésének törvénye szerint szükségszerűkép — lila.

— Hát lila?
— Nem, nem lila. Piros az, fiam, mint a legpirosabb piros pipacs a létegenzi kezdő magyar föld legaranyabb buzatengerében. Három darabban — egyszerre háromban! — öltöztét át a pillangós-cipős operettszínész — a Karinthy-dráma komor szavadjába, a Herczeg-darab lakkos escarpenjébe és a Mikszáth-rigjáték himzett boeskorába. S a színház, amelynek volt bátorsága a bemutató előtt észre nem venni a szkepticizmus gúnyos mósolyát az operettszínész művi, ma fűlszabadelés és a siker pirjától pipacspirosan ünneplheteti az új drámai színésznő kívül a saját föltámadását, amelynek külön jelentőségét ad az új csillag különös szikrádása. Honthy lóbbé vissza nem léphet az operettszínpadra mesterségének és tehetségének megalázása nélkül.

— Hallom, igen, valóságos esemény volt.
— Ugy van. Es e rovát tradíciót követjük, amikor megállunk és bókotak lobogtatunk egy nagyon tehetséges színésznő karrierjének új és jelentős állomásán. Jelmondatunk: Mindig a tehetség pártján!
— Eljen! Hoch! Hurrah!
— Azért mondom. Most pedig hadd térjek át a többi darabokra és a szereplőkre. Kezdjük...
— Karinthyval!
— Rendben. A színlap is Friggys bátyánkkal kezd. A darab, amely egy planéta vakon született, tehát nem vak, csak nem látó lakóinak mégis csak a vakdógtat persziflálja, nagyokat kacsinva élő és éles szemével a magyar irodalmi és társadalmi közélet némely vak jelentősége felé, drámai szatíra, azok közül a tipikus Karinthy-írások közül való, amelyekben, mely lírai orgonazengés közepette, a viccek nagymesteré a vezérszólam. A nemlátó planétalakók nem értik meg egyetlen társukat — (Karinthyt) —, aki lát s a jézusi küldetéssel megadott szerző, aki lóbb szinte forradalmosítja az egész planetabírodalmat, sőt — irodalmat, a darab végén, az éjféli beállítással, belátja, hogy az éjszakában ő sem lát s a szeretetben kárpótlást keresve, belenyugszik abba, hogy leszálljon azok közé, akik szemük helyén örök hállyogot viselnek. 25 év múlva a planetalakók ugyan újból napvilágra kerülnek, de orról,

hogy hőse fog-e újból látni, Karinthy nem beszél. „Hogy 25 év múlva mi lesz, ugyan ki beszél erről?” — mondotta nekem az illusztris szerző a főpróba után s a faképpel hagyott. Nem veheti tehát rossz néven, ha most némileg tándestafannal állok ez előtt a fakép előtt.

— A szereplők?
— Gellért kábista vonalai, Harsányi Rezső újból késsé tulzolt figurája s a fiatal Somogy Pál lelkes hangjai maradtak meg emlékezetemben Honthy görög imikáján és csilingelő ábrándozásán kívül. A „Kék és piros”-ban viszont, amelynek frenetikus sikerében a színészek egyenlő mértékben osztozódnak a szerzőkkel (Zágon István dramatizálta a Herczeg-novellát), legyen szabad fölhíznom a figyelmet az igazi Noszty-figurát játszó Dolly Ferencre, akinek kackiásabb, pörgőbb Kerek Ferkó-i figurája ott van a magyar színpadnak a Herczeg-novella körül. Annyi magyar fantáziája van, olyan nyos és tüzes, mint a déli-báb. De nagy igazságtalanság volna megfélekezni Sugárról, akit a porosz Bredow báró hosszu kék „Waffenrock”-jában mintha a „Simplicissimus” első oldaláról vágáltak volna ki. És felejtethetném marad rém az ezüsthajú édes öreg Radics Béla jobbán és balján a két énekes madár, a — lila és a piros, Honthy és az az aranyos, Iszergő Gúzon.

— Na, és a „Grísies”?
— Rákóti Sándi himzett prauslikjádé, jóságos szeméi, drága hangjád minden előzékenyült hódolatom. Honthy izgalmas, százaranygépész, arany-piros, rétkatrimés menyegőkéje is gyermeki hódolattal villant meg a színpad fejdedelmi asszonyának árnycsókában. Gellért vad, részeges komitászja mintha egyenesen a kaktariásból került volna elő és Sugár és az egyetlen fitoróval is nyíltszíni tapsokat arató briliáns öreg komédiás, Nagy Gyula is jölessel szeműneknek, fülűneknek, szívéneknek egyaránt.

— Egyszóval?
— Egyetlen egy szóval: a Belvárosi nyugodtan készülhet a következő darabjára, amely a legutolsó percben hozott határozat szerint nem a „Husztli vakációt” lesz, hanem Nagy Samu „Bosnyákok” című darabja, amely egy vidéki kisközség erkölcsi jelszavát figurázza ki. Hegedűs, Makay és Vidor Ferike játszzák a főszerepeket. A „Vacance des Paques” illetve és esetleg a „Reine de Biarritz” csak ezután következnek.

— Vics la Reine! Na és mi van „Don Juan”-nal?

— Kélcenedikem lesz a premier. A második fölvonásban, Don Juan kastélyában, nagy lakoma van, amelyet egy rendez Jób, mint a Mozart-opera lakomájánál, a zenészek ugyanúgy a karszót vanak elhelyezve, ugyanúgy játszzák a Koszarait és a Due litigantit, mint a „Figaro lakodalmá”-ban, úgy, hogy pillanatokig a darab teljesen olyan, mint maga a Mozari-opera.

— Na és a Mozari-operett?
— Ki legyen az?
— Hát Farkas Imre a magyar királyi Mozari!
— A, ugy! A Király-Színházban 40 fokos lázzal készülődnek a szombati bemutatóra. Farkas Imre az utolsó pillanatokban is újabb és újabb

változtatásokat eszközöl a „Repülj Fecském”-en, apát, anjád beletesz, hogy szép nászajándékok vehessen gyönyörű meggasszonyának. Vasárnap délelőn is életre-halálra keresték a színház tájkéán bizonyos pótlások és kéziratok erényében, de a méltóságos szerző nem volt sehol. Igen, mert a lépesőházban rejtőzködött, de Lázárhoz bemenni nem mert, mert kézirat — az nem volt sehol. Egy óvatlan pillanatban eltelben a következő levelet csempészte a direktori asztalra s aztán — illa berek, náddak erek — eltűnt, mint a kámför:

Kedves Direktor Uram!
Dátumán 4 óráig kérek türelmet és nyugalmat. Ha eddig a 3 fölvonlat kétszre nem szállítottam, lekaparom a száma földjé. De addig ne izgass föl — mert én egy költő vagyok és ilyenkor árt az igazolom. Ölel: Farkas Imre

— Rómók!
— Na látja, akadnak még „rómók” dolgok is ezen az erkölcsrendszertelleg is alaposan megrendszabályozott szép Budapestén. A darab, amint tudja, három órára a Franz Josef I.-beli idők ábrándjaiba fogja ringatni a publikumot, újból föllelegetnek a legrészesebb leányálmok, amikor még nem volt efor és charleston, de viszont boldogabbak voltak a házasságok, amelyeket akkor valóban az égből kötöttek, amikor — alig 12 éve — ugyancsak Debrececnél, ha nem is a „Repülj Fecském”-en, de hatásoson ígerték be egy úri magyar gavallér Budapestre, hogy láthassa Mészáros Gizát a „Gräthen” bibájós címszerepében a régi Magyar Színházban.

— Magam is lóra ülök, ha Gizánkat a színpadon láthatom!

— Elég baj, hogy oly ritkán van benne részecskék. Hát csak poroszalkáljon a Fővárosi Operettszínház elé, kösse ki a lovát a Nagy-mező-utca sarkán. Megéri a galoppot! Mi újság még? A Vígben végre sor kerül a Szép Ernő darabjára. A Nemzetiben március 17-én Zilahy Lajos jön ki egy iztósan mai szímmel, amelyben benne vannak napjaink, amelyekben élünk és élünk. Ezek után pedig, mielőtt a heti pletykákkal végkélejtüenem, tudlítja ki, hogy a Nemzeti Összetartás Körének szombati házi-bálján kik voltak a hátkörnyelmők?

— Nem járok én, könyörgöm, ilyen úri társaságra.

— Pardon, erről megfélekedtem. Tehát Lukács Erzsébet bárónő, Martens Caeserné s egy Josephine Baker-utala, gyönyörű, aranylamés vidéki földbírtokosnő, akinek a nevét bi' én elfelejtettem. De akik ott voltak, tudni fogják, éppen eléget néztek.

— Na és a pletyka?

— Deikót, mint a kaviár. Az egykor előkelő drámai színház kis üdvöske primadonnája ugyanokodott az urára. Legott megbizta tehát a bohémek házi magányosozóját, Nyerges urat, hogy figyelje meg férjüramat egy kicsit. Nyerges figyelt, mégpedig eredménytel: s egy szép napon lélekszakadva rohant üdvöskehez: „Itt az idő, most vagy soha, tessék jönni, kálitkában a jómádár.” Autó, rohanás, megállás a Rákóczi-úton. Rohanás föl a lakásba. Főnt a legteljesebb figyarral! A „deh” szerint üdvöske pontosan ötencét pofont nyomott le férjüramat ábrázatoshátra. Folyt. hóm.

— Don-Kozák-körös hangversenyei március 4 és 8. Jégkék Bárdnál. „Közér” rt. rendezése, IV, Irányi-u. 21. Telefon: J. 151-11.

Budapest valamennyi színháza részére megvehető jegyeit
IV. Kossuth Lajos-utca 5. szám alatt Pfeifer Ferdinánd (Zeller) testvérek színház-jegyirodájában. Telefon: József 29-21

A Király-Színház e heti eseménye, Farkas Imre új operettje, a

» REPÜLJ FECSKÉM «

szombaton kerül először színre

Főszereplők: Biller Irén, Vadly Ilona, Nádor Jenő, Halmay Tibor, Latabár Árpád, Kászonyi Gizli és Szirmai Imre

SZERESD A FÁT!

LEG-NAGYOBBA FAISKOLA AZ

Ungváry László Rt., Cegléd

Budapestben egyedül IV. Váci-utca 33. szám (szelött 35) Piarista-palota

Faiskolai és magárjegyzék ingyen

MOZI

HA A FILMMŰVÉSZETNEK VOLNA AKADÉMIÁJA...

— Széjjegyzet a „Ben Hur“ hetedik hetéhez —

A fiatal, alig egynegyedszázados filmművészet sokkal nagyobb fejlődött ezalatt a két és fél évtized alatt, mint a művészetek bármelyik másik ága. Csak az évszázadok során kialakult művészi irányok tudtak klasszikus értékű alkotásokat teremteni és a filmművészet rohamos fejlődését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ha a Filmművészetek Akadémiáját valahol a világon megválasztották volna, már sok olyan tagja volna, akik művészi alkotásai révén a halhatatlanok zöld frakkjára érdemeket lennének.

Mindenestre ezek közé tartozik Fred Niblo, a „Ben Hur“ rendezője is. A klasszikus irodalmi termékeknek az a kiemelkedő tulajdonságuk más irodalmi alkotásokkal szemben, hogy évenként egyszer-kétszer előveszik őket a

színházak repertoárára és három-négy évenként egyszer újabb kiadást kell belőlük rendezni, ha könyvek. Vannak szindarabok, amelyek egy szöveg után soha többé vissza nem térnek a színpadra és vannak könyvek, amelyek mindenesetre sikerrel elmaradnak meg második vagy harmadik kiadást.

A filmmel a klasszikus sikert az jelenti, hogy egy nagy színház, a bemutató színházra menni ideig tudja műsoron tartani.

Ha a közönség, amely egy színházban minden héten új műsort vár, megéri a hetedik a színház nézőterét ugyanazon film kedvéért, akkor ez jelenti a filmművészet terén a klasszikus elismerést. A „Ben Hur“ immár hetedik héten aratja ki a Royal-Apolló műsorán és ez már a teljes, komoly sikert jelenti. Fred Niblo olyan nagyszerűen, olyan tökéletesen elvételezte meg a Krisztusi kort, annyi flomságot és művészetet adott a techniká mölé, hogy a filmművészetek művelőinek legelőre került.

Cooper és Károly alakjai új életre keltek

Gyermekkorunk jöjj vissza egy szóra... szoktuk mondani és a film most nagy sokszor varázsolja vissza egykori életünket. A filmek köszönhetjük, a film százszázalékosan tökéletes illüzióképtésének, hogy régmúlt korok tudnak élethívten életre támadni és a filmművészetnek köszönjük, hogy rég elfeledett olvasmányaink újra szép és nagyszerű órákat szerveznek nekünk.

A filmművészet lassankint — hála Istennek — teljesen elirodalmasodik, de nem megy külön utakon, mint eddig. A világirodalom terelődésében mindig akad valami kibányászható kincs. Csak nem szabad teljes görcsösséggel ragaszkodni hozzá, hogy minden ugy kerüljön filmre, ahogy a könyvekben áll.

Eből az utolsó szempontból valóságos mesteri munka az a film, amely esőtörtéket kerül bemutatásra a Corvin.

Kamara és Orion vásznán, „Honfoglalás“ címmel. Ez a filmbregény Amerika történetéből hoz igazi nagy látványokat, abból a korszakból, amikor a fehér ember a Wild West megismerésében volt, amikor az indiánok és az indiánok és valóban élethűharcot folytatnak velük a felétek. Alacsony határak és nemes szenvedélyek momentumai vannak nagyszerű csatát a film meséjében, amelynek csodálatos tájfotóival, mozgalmassággal, hittel és a nagyszerűen vezetett grandiózus tömegek a legteljesebb szórakozást és műveltséget nyújtanak a közönségnek.

moztivumak szedett elő mindazokból az amerikai regényekből, amelyek ezzel a korral foglalkoztak és a moztivumokból igazán, élő filmcselekményre lrt.

Emellett mozgómasinák, változatosabb, gazdagabb, színesebb filmet a Wild Westből még nem láttunk. Tízszernyi tömegekben vonulnak föl az indiánok és valóban élethűharcot folytatnak velük a felétek. Alacsony határak és nemes szenvedélyek momentumai vannak nagyszerű csatát a film meséjében, amelynek csodálatos tájfotóival, mozgalmassággal, hittel és a nagyszerűen vezetett grandiózus tömegek a legteljesebb szórakozást és műveltséget nyújtanak a közönségnek.

EZ PÁRS!

LUBITSCH

vigilátek világgattirakció

RADIUS

PALACE

A XX. század női karrierjéről

Csak a rokokókorszak mutatott föl olyan esodalmos és megféle asszonyi karrierjeiket, amelyeket a XX. században, de különösen a háború utáni években látnak mindenütt. Nemesek a színpadnak, vannak egyike pererit a női karrierjüket követő, vannak a női karrierjüket követő, akiknek nevést százszázalékosan emeltek meg legy nem ismerlek, hanem a társadalmában sem esodalmosak és váratlanok ezek a megféle nők, ezek az útrákös-össillagok.

Es ezek az asszonyi karrierjek azok, amelyeket a publikum mohón föl, akár irodalmi munkában, akár egy-egy könyved hírlapi cikkben, akár a filmben találhatók. Csak szépnek és rokonszenvesnek kell lennie a nőnek, akkor a tömeg mindent megbecsül és átvesztve fogad. Csiszobálnak, szebbnek, bíjásabbnak és rokonszenvesebbnek semmisztet sem kell lennie a karrierhez jutó nőnek, mint amilyen Doris Kenyon, aki a Déstől kezdve héli nőszóru a „Belzebub firsangja“ című filmben főszerepet játsza és egy szarabriszka lányból grande dame-ó emelkedő hölgy karrierjét pürgeti le előttünk. Mozgalom, szépség, rendezési és kitalálási ötlet teljesen elegendő, sőt sok is, ami ebben a filmben van, mert hiszen mindennek a központja Doris Kenyon szépsége és bűje.

Az iskolák mondták, hogy az amerikai publikum név és névvel elfogad. De a manikürözési regénye olyan kedvesen, az egy igaz, minden szintűsá mellett, hogy mindazon férfimel vezük és boldogan fogadjuk, hiszen a szomszédunkban az élet ugyancsak produkálja minden nap, csak nem ilyen kedvesen és elegánsan.

Négy mozi mutatja be egyszerre a legújabb magyar filmet

A magyar filmgyártás feltámasztására irányuló mozgalom egyik legelső terméke a kitérő film, amelyet „A kis hős“ címen e héten négy budapesti mozi mutat be egyszerre. Pekár Gyula az írnia „A kis hős“ senáriumának.

Pekár Gyula, aki az első magyar filmet, „A tén“ című (Fővárosi) filmben, most „A kis hős“ címmel a filmgyártás színpadja, a Magyar Filmgyártó Társaság és a Capital Pékár Gyula „A kis hős“ című filmet, amely kis emberek regénye a nagy jókból. A bemutató alkalomból kérdést felvetünk az illusztris filmkészítő, aki a következőket mondta az új magyar filmről: Örömmel és szívóssal róltem oda a témát magyar film

előléra. A magyar film hivatalos is, hogy legelőszörban beírni a filmgyártásba a magyar érzést és gondolatot. „A kis hős“ filmföldolgozása teljesíti ezt a feladatot, de nem feledkezett meg a filmkészítő a filmkészítőről sem.

Művészi, mozgalmas, drámai erővel teljes a mese, rendkívül festőiek a jelenetek

és a klasszikus magyar népművészetben levegő levegőé fölté, az egész dráma. Meg vannak győződve, hogy a film az idej színpad egyik legelőkésebb műsoradarája lesz a közönség szemében. A színészek, a rendező, az operatőr, teljes szívet és lélekkel álltak a filmnél a magyar film-kultúra szolgálatába, amért itt is hála köszönőket mondok neki.

Josephine Baker Párisa

Páris a világ háború volt a háború előtt és, ugy létezik, a bekövetkező teljes visszavételre visszatér Páris pozíciójá is a nemzetközi életben. Legelőbb is erre mutat az, hogy az amerikai filmgyártás — amely mindig a diviglatot tart — felfedezte Párist. Nagyon sok amerikai film témája vezet Párisba, de rendezésint csak a díszlet és a főitálmutila, hogy Párisban vagyunk, a levegő nem.

Most végre egy Amerikába kikerült európai rendező jutott el a téma kerésésében Párisba, Lubitsch Ernő, aki hosszabb ideig ott a francia fővárosban, „Ez Páris!“ címmel filmet készített, amely az igazi párisi levegőt, nem is 1927-ol, hanem 1925-öt hozza előnk.

Lubitsch Ernő nemcsak témát tud magának találni, hanem a témát föl is tudja oldani. Most a „Denevér“-nek, a híres nagyszerűnek a témáját kereste meg és átöltöztette ezt a főnyom pikáns témát az 1827. év divatjába. Nem Adolphe, a „Denevér“ szobalányának, hanem Josephine Bakernek a Párisa zajlik, kavargó, mulat, tombol és charlestonok előttünk. Csupa élet és csupa tűz ez a film, még az ostopok is charlestonat táncolnak és a charleston mámorá önti el minden jelenetet, mind ahogy egyes életünk beleomlik a jazz mámorába. A Rádus és Palace mulatják be esőtörtéket ezt a filmet, amelyben a főszerepeket Monte Blue és Patsy Ruth Miller játszzák.

Mi az Igazság a cári család halála körül?

A világháború és a fejedelmi háború körül sok romantikát szőttek. A trónok leromlása és a koronák porhabullása mindig érdekli a nagytömegeket, de a történelmi elbeszélések sohasem tudták olyan élénken elbűvelni a közönséget, mint az a fejedelmi családok tragikus életét és drámai végzetét, mint az elmúlt évtized. Az összes fejedelmi családok pusztulása között azonban a legelőbb romantika és a legelőbb homály a cári család sorsát fűdi még ma is.

Ezt a bizonytalanságot és ezt a romantikát használta föl a First National gyár ahhoz, hogy a régebbi oroszországi háború után a nyugodt, békés és életörvön gazdag Amerika földjén végződik. A cári leányát Corinne Griffith játszza, akinek szépsége és élőképessége a nagyszerű szerepben pompásan egyensúly. A filmet, amelynek témája mindenestre történelmi háttérrel az Ufa-színház mutatja be, amely mindig gondoskodik gondnadrakokul való specialitárol.

a cári család egyik tagjáról, a cári leányáról szól, aki túlélt a kivégzést, végigél a moszkvai forradalmi hullámokat, országát és beücsögött szerelmi regény főalakjává lesz. A régebbi oroszországi háború után a nyugodt, békés és életörvön gazdag Amerika földjén végződik. A cári leányát Corinne Griffith játszza, akinek szépsége és élőképessége a nagyszerű szerepben pompásan egyensúly. A filmet, amelynek témája mindenestre történelmi háttérrel az Ufa-színház mutatja be, amely mindig gondoskodik gondnadrakokul való specialitárol.

FORUM

Rudolph Valentino

(A legszebb férfi)

Henny Porten

(Hazudnak a lángok)

Douglas Fairbanks

(Paprika Jancsi)

mert ez az eddigi legutolsó filmem egyben a legkedvesebb filmem is. Elhiszi-e valaki, hogy amíg a sejk fiát játszottam, nem is tudtam azt, hogy más is van a világban, mint film és művészet? Senkimen hiszi el.

Temperamentumos kollégánóm, Gloria Swanson évek óta küzd azért, hogy második Enjét legyőzze. A maga személyiségét akarja megismertetni a közönséggel. Szegény! Hiábavaló szelmalomharc és ő is bele fog fáradni...

Mint ahogy én is belefáradtam és már semmi egyéb vágyam nincs, mint hogy dolgozhassam és további filmeim — legalább olyan tökéletesek legyenek, amilyen „A Sejk fia“. Es el fogok jönni Európába, hogy ne csak ezen a filmben, hanem az életben is bemutatassam a magam arcaát...

De azért szeretem Amerikát is... Második hazám... Kalfornia nagyon hasonlít szülőföldemnek, Olaszországhoz és oly jó volt hozzá... Hálas vagyok és nem fogom elfelejteni... Sokat dolgoztam és fáradságosan... De beérkeztem... Es én szeretem a mankámát, ezen a várázással együtt... Es szeretem az ünneppajjimát, mert akkor „ő“ vagyok, ha csak a magam számára is. Mert ez így nagyon jó. Mert miáltal azt hiszik rólam, hogy hint forgok az élet örvényében, a kalandok viharában, itt állók a szobámban és féltékeny nyugodalommal nézem azokat, akik utánozni akarnak ebben az állítólagos szépségkegben gazdag életben...

Az én életem egészen más!...

Az én életem — más

— Irta Rudolph Valentino —

Rudolph Valentino, a nemrég elhunyt nagyszerű filmművészt, egy berlini filmlap halála előtt néhány nappal arra kérte, írjon magáról néhány érdekessort. Ez a cikk, amelyet alább közlünk, utolsó megnyilatkozása volt a világhírű művésznek.

Boldog örömmel írok az európai sajtó számára. Ez az irásom válassz ohajt lenni arra a sok-sok levele, amelyet napról-napra kapok a tengerentúlról és amelyre teljesen lehetetlen külön-külön válaszolni, mert akkor le kellene mondanom a filmezésről és teljesen a levélírásra kellene magam rászánanom. Pedig Európa az én igazi hazám. Ott töltök évenként néhány hetet, ha szabadsághoz jutok, gondolataim pedig majdnem minden időt ott töltenek.

Nagyon jól tudom, hogy Európában ismernek — hiszen filmeim bemutatására kerülnek és hogy nagy sikerrel, azt a sok levél mutatja —, de mégis attól félek, hogy senki sem ismer igazán.

Ha egy művész Amerikában arívál, akkor nemesek, mint művészt, hanem mint ember is beérkezik. Az amerikai filmet nem ismeri azt, hogy a magánéletet el lehet választani a művészi életétől.

Igy történt innag az, hogy ha véletlenül, az ezernyi újsághírrel, amely rólam szól, rekonstruálni akarnám személyemet, teljesen ismeretlen az meredne nékem. Olyan idegen, olyan ismeretlen are, amelytől talán még is rémülnek.

Es ez vagyok én, „En“ akit az egész világ ismer. Egy idegen, aki nehéz munkám gyümölcseit learatja...

Mert az én életem egészen más! Néhány kollégámmal együtt az a sorsom, hogy én vagyok a tökéletes amorsó! Nemesek a filmben, hiszen ez nem volna elég érdekes, hanem az életben is. Jaj nekem, ha nem akarnék megfelelni ennek a hírnévnek. A művészt nem lehet egyedül és csupán művészt, hanem érdekesnek is kell lennie. Így tetted engem is érdekessé.

Kinek megcélhatnám el azt, hogy legszívesebben négy fal között állék és ott foglalkozom valamivel, ami azonban egyáltalában nem érdekes... Mondjam el, hogy Petrarca és Dante sokkal jobban érdekelt, mint Casanova és Navarrai Margit? Lehetetlenség! Azt kellene írnom: Napjaimat betöltik a galánis kalandok és azt a néhány szabad órát, amely rendelkezésemre áll, frivol könyvek olvasásával töltöm, hogy tökéletesítem magamat az amorsó mesterségben!

Elhiszi-e valaki nekem a közönség millióiból, hogy egy-egy befejezett filmetem elemzsem, kritikázom, egyes jeleneteket újból megcsinálók. Elhiszi-e nekem valaki, hogy „A sejk fia“ című film főszerepének eljátszásánál a szívem vezért a drámai jelenetekben, hogy kimerültté és fáradtá játszottam magam,

KÖZGAZDASÁG

Minden valorizálódik már Magyarországon, csak egy nem: a tisztességes polgári munka

(A Reggel tudósítójától.) A fölényes gesztust, amellyel a magyar kormány a hadikölcsönök valorizációjának kérdését el akarja intézni, nem lehet szó nélkül hagyni. *Eggyelent pillért sem vett föl háborús és beszületelti kötelezettségének teljesítésére a magyar állam költségvetésbe a pénzügyminiszter, majd talán... a mutakösz fölösleges arányában jutott közigazgatásból három-négy millió pengőt az öszejáradék összegzők fölségítésére.* Mi az oka ennek a ridég és elutasító magatartásnak? Hiszen számtalanszor kimutatták, hogy egy óvatoss és okos valorizálás semmiesetre sem veszedelmesebb a költségvetés biztonságát? *Tudjuk azt, hogy egy tisztázatos valorizálása az öszejáradék birtokában levő daraboknak és kétszázalékos valorizálása az egész országállal kölcsönösszeregek.*

nem lenne ki főbbet aránykoronában, mint évi 12-15 milliós megtérhelést az államháztartásnak,

visszont erőteljes javulását jelentené az állam hitelenek. Nem olyan szörnyen nagy összeg ez, amely bármiféle irányban veszedelmét jelentene, hiszen sokkal nagyobb összegeket adunk ki sokkal improduktívabb célokra? *Mennyit terhelte meg a magyar állam költségvetését a nyugdíjasok beüzemlése Magyarországra, amit okos előrelátással és erősebb diplomáciával ki lehetett volna védeni? Mennyi pénz megy el fölösleges befektetésekre, haszontalan reprezentációkra, meddő kísérletezésekre?*

Eppen ezt az egy becsületlen kiadást nem bírja elviselni az állam háztartása?

Másról kell a vonakodás okát keresni, ott, ahol elől az, kinek a javára mennek ezek a kiadások. *Időig még senkinek sem jutott észébe társadalmi rétegződés szerinti meghaladni, a lakosságnak mely csoportjai azok, amelyek ragyonnak nagyon jelentős részét vesztették el fix kamatozású papirokon és hadikölcsönökön. A falusi lakosság nem igen, ez általában bátran lehet mondani, a tisztviselőszáza, amely fölös tőkékkel nemigen rendelkezett, szintén nem szerepelt tömegesen a hadikölcsönök jegyzék sorában, a nagytőkések, a nagyvállalkozók már sokkal nagyobb számban és igen nagy összeggel,*

de legnagyobb számban a városi közép- és kispolgárság, latinérek, iparosok, kereskedők.

Mig azonban a befolyásos és nagyvagyonú emberek összeköttetéseiknél fogva hadikölcsönöket túlyomó részben lombardirozni tudtak, addig

a kisemberek fümegé bizony sok-sok ezer esetben elvesztette megtakarított állíreinek javarszatát.

Akármilyen pesszimiztikusan számíthatunk is, mégis csak egymillió dollárba, keréken öt-milliárd aranykoronára tehető az az összeg, amelyet a magyar polgárság a hadikölcsönökön elvesztett. Ezt az összeget a magyar állam nem visszakövetelni bojár gondolat volna, de

annál ekkeserítőbb látvány az, mint talál földzetet a magyar kormány egyik vagy másik kivételesen kedvelt társadalmi réteg

javára s ugyanakkor csak könnyűlethebél. „karitatív alapon” vet oda egy-két állírt azoknak, akik vagyonukat becsületesen föltették a haza oltárára.

Adót fizetni, háborús jellegű adókat, kétszázalékos forradalmi adókat, beszületelti kötelesség s beszületelti kötelességeket teljesíteni nem? De sok magyar embernek volna módja fiát külföldi iskolákra küldeni, ha a hadikölcsönökön elvesztett vagyonának csak egyrésze is megtérülne, de így bizony

megbántva nézi, mint emel a kormány külföldi egyetemeken iskolákat és internátusokat egy osztály: a köztisztviselők fiairészére,

míg az a réteg, amely vagyonát is vesztette, súlyos adókat is fizet, elvesztett pénzének töredékéhez sem juthat, sőt egy részének még a hazai iskolák elől is el van zárva a gyermeke. Minden valorizálódik lassanként Magyarországon, a föld, a ház, a tisztviselői fizetések, csak egy nem, a polgári munka fizetése. *Ha nem így volna, akkor réges-régen rendezték volna a záloglelveket, a hadikölcsönöket, az elvesztett ragyonok föltértelezésének kérdését.* Mert nagyobb igazságtalanságot elképzelni sem lehet, mint azt, hogy

minden hitellezőnek joga legyen arra, hogy követelését valorizálva visszakövetelje, csak az állam hitellezőinek nem

s oránybért fizessen a lakó annak a házáért, aki néhány papirkoronával a mellényzsebéből fizette vissza jelzálogos követelést a hitellezőnek, akin most a megnövekedett házbért könnyörtelenül bevasalja.

- × **Talbothausse.** A szombati tőzsdén kibombant hírtelen árfolyamugrások a vasárnapi magánforgalomban sem estek vissza. *Erősen kereszték a Hitelbank gépipari koncernjébe tartozó vállalatok részvényeit s ezen kívül a szén- és téglapapírokat, a Novát és a Leszámítoló Bankot, amely a Ganz egy négy pakettjének birtokosa.* A Talbot-féle tervekhez közelálló vállalatok részvényeinek ez a kúgrása természetesen és esedékes volt abban a percben, amelyben a centrálé megralósulása valószínűnek mutatkozott s a miniszterelnök és a pénzügyminiszter parlamenti beszédei után arra kellett következtetnünk, hogy csupán technikai természetű nehézségek azok, amelyek a terv megralósulásának útját állják. Nagy tökéimporinak nagy beruházásoknak tapasztalat szerinti megtermékenyítő hatásuk van, ha egyébre nem is, a tőzsdé fantáziájára: a ma már világosan kibontakozó és oly régen várt *taraszi építési konjunktúra mozgalmas tőzsdéképter a közel jövőre is.* Nem szabad azonban megfélekedni arról, hogy a tőzsdé jóval hamarabb számítolják le a mutakösz nyereségek lehetőségét s így a tőzsdén kívül álló nagyközségeknak óvakodnia kell attól, hogy akkor álljan be a papírvásárlók sorába, amikor a tőzsdé már realitása élet használ. *Nem valószínű ugyan, különösen ha számbarszerzik a nagy magyar ipari vállalatok hatalmi viszonyait, hogy a remélt nagy nyereségeket az osztalékok erős emelésére fogják fordítani,* sokkal valószínűbb, hogy az inflációs és háborús évek alatt erősen megapadt nyílt és titkos liquid tartalékokba fog terkollani az a nyereségtöbblet, amelyet a megjavult konjunktúra az ideai üzletévben eredményezni fog.
- × Egyhangú tiltakozás a biztosítótársaságok tájékat ellen. Tognap óta a biztosítótársaságok tájékat nagy az öröm: a kormány, más másordarab híjján, szünehozta a biztosítótársaságok érdekeit készült törvényjavaslatot,

amelyet addig valamennyi érdekeltiség keresen és fölháborodottan visszatartott. A gyárosok már régóta elhatározták, hogy nem szolgáltatják ki magukat tovább a biztosított karjelének a külföldi sokkal magasabb díjak tekintetében s valóságoslag megrakonyódva vették tudomásul, hogy törvénnyel akarják hozzádíjtételekre szabott szerződéseikhez. A gazdák díjtételekre szabott szerződéseikhez. A gazdák sem hajlandók kötelezettségben állni egy éven túl. A föld hozadékát mindenkor lsten kezében van, amit most még meg tudnak fizetni, a jövő esztendőre, rossz termés esetén, képtelenek rá. De különben is fönn akarják maguknak tartani azt a jogot, hogy mindenkor szabadon választassanak biztosítót, hátha megrendül az a társaság, amelybe bizalmukat vetették, vagy a körok közpzi líkvidálása miatt ábrándultak ki beléle. Egyelőre még a Teleszky-féle kísérlet törvénytervezet alakjában a parlament bizottságai előtt van, de a gazdák vezérle mális tudomásukra hozták az illetékes tényszerzőknek, hogy ebbe a javaslatba mai formájában sohasem fognak beleegyezni. *Uj tiltakozásra készülnek a gyárosok is, de az egész közvélemény em gardeban áll a biztosítótársaságok kedvére és hasznára tervezett támadás ellen.*

× **Budapest propagandája külföldön.** Budapest nemzetközi idegenforgalmának és ezzel az egész ország idegenforgalmának is egyik leghatásosabb tényezője és előmozdítója éppen a Budapestben minden évben megtartott nemzetközi áruvásárlás. De a vásár vezetősége még is meretében előmozdítja és elől iparnak, kereskedelemnek, az egész magyar közgazdaságnak újabb lendületet ad. Most április 30-án megnyitandó vásár ismertetésére kétfélelföldi példányzomban, 15 nyelven adott ki és tesz kiadásos vizsgakönyvet, közzé adja a kiadókönyvnyomatványokat. *Europán nagy kereskedelmi csoportjában és a kontinensen túli fontosabb államokban is állandó képviseltek által csinál propagandát és teszi meg áruvásárlás Magyarországon 21 éves múltja visszatekintő ismertetése, amely ismertetésnek csoportok, kiadók, reszedelemünkét pedig előlta transzforgalommal. Az Egyesült Államoktól egészen Irakig mindenütt tudomást szereltek már a magyar áruvásárlásról. Minden részben megragult arra nézve, hogy a magyar iparnak és kereskedelmének ez a vii magyarországi szemléje látogatottabb lesz valamennyi előzőre.*

× **Hazai Bank Rt.** igazgatósága megállapította a március 31. közzéadásra terjesztendő mérleget. E mérleg az előző évi 8.940.194.250 K = 715.215.54 pengővel szemben 10.479.661.624 K = 838.364.93 P nyereséggel zárul. A nyereség 4.290.000 K (tehát 376.000 P) fordítandó osztalék fizetésére. Minden 40 P n. é. részvény után 3,60 P osztalék fog fizetett. A tartalékalap 617.531.875 K = 49.402.51 P javadalmassáan fölül ennek további gyarapítására 632.465.625 K = 50.397,40 P fordítandó.

× **Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület** közgyűlése az igazgatósága valamennyi javaslatát elfogadta. Elmarad az előző évi 22.440.357.500 K-át (1.827.215,00 P) levo nyereséggel fizetessék és hó 28-ától osztalékok 125.000 K, vagyis 10,- P (tavalay 100.000 K). Az intézet összforgalma 4.975.711.254.542,92 K-ról 61.425.675.318.815,76 K-ra (4.914.054.121 P) emelkedett. A pénzügyi forgalma 6.289.300.285.136,53 K-ról 11.495.100.295.145.387,92 K-ra (10.428.218,24 P) emelkedett. A költségvetésére és folyószámlára elhelyezett betétek 313.294.823.312,72 K-ról 554.973.126.831,89 K-ra (44.397.850,16 P) az utóbbiak pedig 575.396.029.092,99 K-ról 700.525.110.182,45 K-ra (58.042,99 P) emelkedtek. A vállalat 471.069.655.912,32 K-ról 733.222.640.930 K-ra (68.681.811,31 P) emelkedett. Az intézet alapitókája 12.500.000 P-ról 16.000.000 P-re fog fölemelkedni 35.000 új részvény kibocsátásával. Az előlított jog a régi részvényeseknek ajánlatot fog 4:1 arányban. Minden új részvényre 10 P fizendő, ha a fizetés részletekben is történhet; az első e hó 28-ától március 11-ig, a második 10 P-s részlet május 21-ől 10-ig. A tőkemelés után az alapitóká 16.000.000 P-t, 16kötartaléka 6.289.295 P-t, rendez tartalékalapja 2.000.000 P-t, osztalékalapja 1.294.083 P-t és egyesített saját tőkée összesen 26.586.290,54 P-t fog tenni.

× **Belvárosi Takarékpénztár Rt.** közgyűlési jelentéséből kitűnik, hogy alapitókemelését sikeresen lebonyolította. A Belvárosi Takarékpénztár 1927-ől 7 millió pengővel megralad saját tőkével dolgozik. Amsterdamban és Londonban nagy dírtelben helyezte el nyomon kibocsátott 71,2-os angol fontra szóló zálogleveleit. Betétek és hitellezők összege 285.375.637,286 K-ra emelkedett, a váltóirca-állomány 135.441.152,791 K-ra. A kimutatott 5.426.597,372 K nyereség után a közgyűlés az osztalék kifizetését határozta el, ami 9,5% kamatozásnak felel meg. Pellérdi Brázy Zoltán, Ternesváry Imre, Sefton R. Turner és Gordon Holmest az igazgatóság új tagjaivá választotta.

× **A Brassói cellulózgyár Rt.** 1925-26. üzleti évi mérlege 981.426 P 63 f. nyereséggel zárul. Március 11-ki közzéadás 10,5-os osztalék fejében 3 pengő (előző évben 2,56 pengő) fog. Az igazgatóság ajánlatot fogja a közgyűlésnek, hogy az alapitóká 42 millió pengőre 100,00 új részvény kibocsátásával 72 millióra emeltessek 61 és az új részvény elvetelvi fogja teljes egészében 3:2 arányban a régi részvényeseknek ajánlással.

× **Magyar Östermélő Rt.** igazgatósága megállapította 1926. évi mérleget. A március 12-ki közzéadásnak javasoln fogja, hogy az osztalékot új részvényenként 5 pengőben (1926-ban aditették meg)

Magantalanfolyam Budapest, Rákóczi-ut 51. Elkészít kő-zépiskolai megánvizsgákra, érettségire, Tisztviselőkknek kedvezmény

KEZENFEKVO A DOLOG-

hogy a Dr. OETKER-fele **sütőpor** volt és marad a **LEGJOBB**

Védjegy: **Világos fej**

A 104 receptet tartalmazó könyvet kívánatra ingyen és bérmentve küldi:

Dr. OETKER Budapest VII, Gond-utca 23

Kosáry Emmy

uj paradás szerepe:

»A biborruhas asszony«

Gilbert-Jacobson híres operette

Fűszereplők: **Kosáry Emmy, Király Ernő, Sziklay József, Orosz Vilma, D'Arrigo Kornél**

Bemutató: **csütörtök, március 3-án. Városi Színház**

VASÁRNAP SPORT

A Ferencváros csak az utolsó percekben tudta megadásra kényszeríteni a nemzetieket Góleső Újpesten

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap teljes gölbe indult meg az elsőosztályú profilla bajnoki mérkőzés. A legnagyobb közönséget természetesen a Ferencváros-Nemzeti-meccs vonzotta, mert a fekete-fehék eddig minden egyes alkalommal meglepetésszerű eredményt értek el a Ferencvárosiakkal szemben. Most is ez történt.

A Ferencváros nagyon kemény küzdelem árán és a szerencsétől is támogatva, csak az utolsó percekben tudta a mérkőzés sorát a maga javára fordítani.

A zöld-fehér csatársor akcióképtelenségének főoka Hászó volt, aki többek között egy biztos lövést is kivédett az ellenfél haláljából, a Ferencváros második gólja pedig az ő közelébe „ellenére” futott a célba.

A többi elsőosztályú mérkőzésen összesen 19 gól esett.

Ferencváros-Nemzeti 3:2 (2:1). (Célő-lt. — 8000 néző. — Bíró: Iváncsik Mihály.)

Esőben a Nemzeti kezd. Grosz csatárjával mind többször veszélyeztet az ellenfél haláljól. Rémy veszélyes beadását Huber nagy bravúrral kiűzi. (4. p.) A 6. percben Rémy III. erős lövést üt ki. A kiröpülő labdát Spitz a kaputárá lövi, majd

Bírhalmi bejött: 6:1.

Ujrakezdés után a Ferencváros kerül fölénybe. A 12. percben Kohut ideális kornerét Schlosser fejeli, de Auguszinóvics nagy ügyességgel elfogja. A 15. percben Schlosser labdáját Stecovitz Dán elé fejeli, aki

mintaszerű lövéssel kigyengyelt: 1:1.

A 22. percben Hungler II. szabadrúgását Auguszinóvics győztesen üti. Rémy III. szép akcióját pedig a Ferencváros tisztazza. (28. p.) További akciók után a 37. percben

Dán kiűrt, de Auguszinóvics beleveréssel ment. A 41. percben Auguszinóvics ismét tisztáz. Az utolsó-előtti percben Ráiszó egy szép labdával a kapuba szalad. 2:1!

A második féldő a ferencvárosiak lendületes támadásával indult. A zöld-fehér csatárok a 10. percben korneret erőszakosan ki, de eredményre nem esik. Ujabb korner után a 15. percben

Hungler II. föltűnő hibájából Spitz védhetetlenül kigyengyelt: 2:2.

A gól után Rémy III. kiűrt, labdával a védelmet, de veszedelmes centerét Huber nagy ügyességgel kifogja a levegőből. Majd újabb a zöld-fehér csatárok jutnak szóhoz. Kohut beadása azonban a szenzációs formában levő Auguszinóvics szakmánya lesz. Ezután Dán és Stecovics visszatér lövésekkel a nemzetiek halálját, de Auguszinóvics minden helyzetben biztosan ment.

A győztes gólt hatalmas küzdelem folyik.

Közbén Csécsényi megszéri: 3:1. Végül a 37. percben egy vitatható szabadrúgás a 16-os vonal közelében Ohita hátrafért és az Dán védhetetlenül a halóba vágja: 3:2.

Kispeszt—III. kor. T. VAC 4:3 (3:3). Hátar-utca. — Bíró: Boronkay. Az egyenrangú ellenféllel küzdelemben a vezető gólt Csécsényi II. érte el: 1:0. Korner egyenlített ki: 1:1. Az újabb vezetést Skálitzter érdemte: 2:1. Válaszul Korner lövése jut ismét a halóba: 2:2. Az első féldőben még Fürstner 15 gólt: 3:2. A mérkőzés második felében, bár a III. kerületiek többször voltak frontban, Szabó még egy gólt lőtt: 4:2.

Újpest—Budai „33” 4:1 (2:2). UTE-pálya. — Bíró: Klng. A nagy közönség sorra így indult meg: Jakube, Wilhelm II., Kovács, Wilhelm II., majd egy „33”-as gól is a halóba futott a Fogl-Érvérek hibájából. **Féldő: 1:1.** A második 45 percben Schmidt lövi a budaiak második gólját. A további küzdelemben Jakube, Wilhelm II. és Joszouis 7:2-re növelik az újpestiek győzelmének előnyét. A budai „33”-asok Zsák nélkül álltak ki a küzdőmeze.

Az I. osztályú profilla állása: 1. Ferencváros (10) 15 pont. 2. Újpest (10) 13 p. 3. Sabaria (10) II. p. 4. Vasas (9) 10 p. 5. Hungaria (9) 9 p. 6. Bástya (10) 9 p. 7. Nemzeti (10) 8 p. 8. III. kor. TVAC (9) 8 p. 9. Kispeszt (10) 8 p. 10. Budai „33”-as (10) 7 p.

Orth bravurozus játékával győzött a Hungaria a hécsi Wac fölött

Esőtől mély talaj kedvezett a technikásabb kék-fehéreknek. — Hungaria—Wiener A. C. 3:0 (1:0)

Üllői-út pálya. — 8000 néző. — Bíró: Saigo

(A Reggel tudósítójától.) A kék-fehér rajongóknak vasárnap nagy élvezeti teliéltet a Hungaria, de különösen az ördögös technikájú

Orthnak a játékában.

Ez a kivételes képességű és intelligenciájú labdaművésznék fénykorára emlékeztető formában nagyszerű hével

végigküzdötte a nehéz Hungaria—WAC-mérkőzés

és három mintaszerű lövéssel fényes győzelmet szorozt csapatának, amely a mély talajon sokkal biztosabban mozogott, mint nagyszerű ellenfele.

A mérkőzés lefolyása.

A Hungaria kezd és azonnal sorozatos támadásokba fog. A 6. percben Senkey II. révén korner ért el, de ez a kapu mögé kerül. Majd az egyik bécsi hátvéd, Mattau-schek lyukat rug, a kitűnő helyzetet azonban a kék-fehér csatárok nem tudják kihasználni.

Jenny beadását Friedl elhúzta. Orth kapufát 16. A visszapatnáló labda fejelése közben Stoffán megszériül és helyére néhány percére Opata áll be.

A bécsiek ellentámadásba mennek és a 13. percben egy kitűnő beadást Kains állg a léce mekőbe fejeli.

A 16. percben Senkey labdáját Stoffán átengedi Orthnak, aki

pompásan helyezte gólt 16: 10.

Ujrakezdés után ismét a hungarizást támadnak. A 20. percben Weiss csak kornerre tud menteni. Stoffán fejeszt

azonban Friedl elfogja. A 34. percben Vádlor Weiss a 16-os vonalon belül előmozdítja, a bíró azonban nem veszi észre. Pár perc múlva Faber lövése veszedelmesen érintete halálját, majd Braun szabadrúgása bezza igazlombba a nézőket. **Féldő: 1:0.**

A második féldő

a bécsiek támadásával kezdődik. A 3. percben Klöber faulja mint szabadrúgás: Dürrschmidt lövése azonban elkerüli a célt. A 6. percben Stöfler elől Friedl kifűtással menti. A 13. percben Tritz szabadrúgását a kanuonvalon álló Pschau fejeli menti. Orth a 25. percben a Stoffántól kapott labdát kapu fölé rugja, viszont a 26. percben

Senkey II. kornerét pont az ellenkező sarokba fejtelt: 2:0.

A 28. percben Stoffán lövést a kapufa menti. Nagy Hungaria-főlény alakult ki.

A 30. percben Jenny beadását Orth védhetően a kapura továbbítja, de Friedl állva marad és a labda a halóba kerül: 3:0.

Ir futballisták sikere. Dublinból táviratozzák: Irország és Skótzország rugby-mérkőzésében az írek 6:0 arányban győztek az ír csapat felett. Az association-labdajugó-mérkőzésen Irország 2:0 arányban győzött Skótzország ellen.

Az angol rugby diadala. Swanseaből táviratozzák: A válogatott rugby-meccsben Wales 25:7 arányban győzött Franciaország ellen.

Meglepetéssel végződött a Royal Vito Club versenye

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel 6 órátk kezdődött csaknem félórát tartott a Royal VC nagy-szábas junior kardversenye a Fodor-vivóteremben, ahol a benevezett versenyzőkkel nyolcvanhatan jelentek meg.

Az izalmak küzdelemben bővelkedő verseny nagy meglepetéssel végződött, mert a fiktoral Tabajdy és Hajdu még a döntőbe sem került be.

Részletes eredmény:

1. Göcsey Lajos MAC 6 győzelemmel. 2. Pillér Tiszti VC 6 gy. 3. Becht Béla MAC 6 gy. 4. Pál RAC 6 gy. A helyezések sorsa mégis hullóverseny után újabb körmörkőzések alapján dől el. 5. Bonczák Károly VVC 3 gy. 6. Stark VVC 5 gy. 7. Pápay MAC 4 gy. 8. Kanitz KISÖS 4 gy. 9. Flala MAC 3 gy. 10. Liebermann MTK 1 gy.

Norvég versenyző győzött a gyorskoresolyázó világbajnokságban. Tammerforsból jelentik **A Reggelnek:** A gyorskoresolyázás világbajnokságában I. Evenson (norvég), 2. Thunberg (finn), 3. Carlsen (norvég).

Verein für Bewegungsspiele — Budapesti Koresolyázó Egylet 3:3 (2:1). Vasárnap délelőtti 10 órakor mekőzött a bécsi bajnokságban a második helyen álló Verein für Bewegungsspiele a Budapesti Koresolyázó Egylet P-esztárával. A mérkőzés mindvégig változatos volt. Az első gólt a VFB érte el, amelyet azonban bravurozus összájáték után Latornak sikerült egyenlitzni. A további vezetőlőzők a vendégeknak részéről ennek, amit azonban a BKE csatárok alacsony erős bírátlása közben sikerrel kigyengyelt. Jók voltak a bécsiek csapatából: Wlfinger és Sommer és a kapus Leopold Wildam. A BKE csapatából kiűntek: Lator, Minder és Weiner.

A Budapesti Koresolyázó Egylet évadzáró jégünnepeit március 5-6-án írta a városligeti mőjérgypályán. Erre a napra előreláthatóan a Wiener Eislauf Verein mőkoresolyázó gárdája is lerandul Budapestre, de különös érdekességű száma lesz a jégünnepeket Phil Taylor jégakrobata professzionista föllépote. Az ünnepeket egyébként alacsony jelmezű esztly zárja be, amelyen fréfis versenyek egész sorozata lesz.

Fényes revánst vett a Sabaria szegedi vereségéért

Csuf botrány volt a vidéki futball-derbyn

Szombathely, február 27.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Már napok óta lázban égett Szombathely és környéke. Minden épkezláb ember és ifju megjelent a vasárnapi nagy összeresapón, úgy, hogy a Sabaria—Bástya-meccs rekordközönség előtt zajlott le.

A lelkes közönség az első perctől az utolsóig fanatikus módon lelkesítette városa képviselőit.

Szász Hugó sípjelére hatalmas iramban kezdődik a viaskodás és

Már az első percben megszerez a vezetést a Sabaria Kovács révén: 1:0.

Majd négy perc múlva Buresch közvetlen közelből a második gólt löri be: 2:0. Utána

Emmerling az egyik szegedi hátvéd háthárugta Burescht, aki a kapufának esett és eszméletlenül terült el a földön.

Erre hatalmas botrány támadt. Az állóhelyekről a közönség berohant a pályára és meg akarta verni a szegedi játékosokat. Csak a kivételesen rendfőrség erlyes közbelépése nyomán ült el az izgalom.

Az incidens után tovább folyt a „hárel játék”.

Közbén Buresch is visszatért, akit a helybelli közönség melegen ünnepelet.

Emmerlinget a bíró kiállította.

A 35. percben Kovács a harmadik gólt vágta be: 3:0. Ez a féldő eredménye is.

A mérkőzés második felében is a szombathelyiek voltak fölényben és egy Meszaros által lött góllal beállították a végeredményt: 4:0. (Oszell a Sabaria Szegeden a Bástyától 4:0-ra kapott ki. A reváns tehát pontosan sikerült. — A szerkes.)

A BAK FC vezet a II. osztályú profillában 21 ponttal. A 2. és 3. helyen a Boesky és az Attila áll ugyancsak 21 ponttal, de rosszabb gólaránnyal.

Válogatott boxolóink Pozsonyban is nagyszerűen szerepeltek

Pozsony, február 27.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Prágában fényes győzelem aratott válogatott magyar boxolók Pozsonyban a legérsebb bécsi, pozsonyi és brünni bajnokokkal kerültek szembe. Kocsis Erben (Slovak) föltűt három menet után a legnagyobb könnyedséggel győzött. Széles nem szállhatott ringbe, mert válla a csak fővárosban rivolt kemény küzdelem közben kirándult. **Hellyete Gelb rivolt exhibítmérkőzésen Spunzerrel, a bécsiek szemfényezésével.** Gelb szenzációs taktikájával és ördögös technikájával viharos lapokat aratott. Szobolevsky a nagyszerű pozsonyi Lutzkovicsot már az első menetben megadadira kényszerítette. Egyedül a beteg Balázs szenvedett vereséget Zechelmayer asztrolk bajnoktól. **Végül Csissz Lindner brünni bajnokt és alkalomatlan is alapon eleverte.** A győztes magyar boxolókot a pozsonyi közönség telkesen ünnepelet.

Takács Imre rendkívül izgalmas küzdelemben megvédte fedettpályabajnokságát

(A Reggel tudósítójától.) A tavalyi Takács—Kehrling-mérkőzés feszült hangulataira emlékeztetett a vasárnapi döntő mérkőzés, amelynek során Takács 6:0 keményen nyert szöben tudta csak legyőzni Bánó Leóbert. Takács nem játszotta ugyan ki legjobb formáját, de szenzációs stílusával valóságos elkápráztatták a közönséget.

Bánó támadó játékokat folytatott egész idő alatt és különösen gyors, biztos mozdul, és smáshelvet, amelyeket kitűnőan használt, szerette a pontokat. Az egész mérkőzés paratlanul izgalmas volt, kimenetle a legutolsó labdájig kétség sem maradt.

A förlapásban a védő Takács—Kirehmayer-pár négy szöben (6:1, 4:0, 6:0, 6:2) győz a kitűnő állókészségű Pfeif—Romanitz-pár ellen. A végző párosban az okos taktikával dolgozó Hegessy—Schrederné-pár könnyen győz (6:0, 6:1) a Bánó—Picherné-pár ellen. A női egyesben Schrederné játsza veri Picherné (6:0, 6:1), a védő biztonsági dolgozó Baumgarten Magda ellenében azonban veszít (6:0, 6:3 arányban, nehéz küzdelemben).

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató
„Világosság” könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-n. 4. Műszaki igazgató: Deutch D.

SAKORVOSI rendelés
vár: és nemibetegok részére.
ÉZÜST SALVARÁS OLYÁN
Hendelés egész nap. Rákóczi-út 32. I. em. I., Rókusval szemben

Két új futótehetség tűnt föl a munkások monstreversenyén

(A Reggel tudósítójától.) Ezek őta rendezte a Munkás Főedző Egyesület azokat a programjelleki monstreversenyeket, amelyek minden alkotóművelő eredményekkel védődtek. Így volt ez most vasárnap is. A Népligetben 97 olyan munkásfiú jelent meg a startnál, akik még sohasem szerepeltek versenyen.

Mind elől akart lenni.

és végül egytized másodperccel győzött Mayer János, aki Fiedl Ferencel együtt barmutalosan jó idő alatt abszolválta a versenyt.

Részletes eredmény:

Győztes: Mayer János tónac, 18 éves, 8 p. 16,8 mp. 2. Virág Ferenc tónac, 18 éves, 8 p. 16,9 mp. 3. Jofenes János tónac, 22 éves, 8 p. 21 mp. 4. Hoffmann Márton tónac, 18 éves, 8 p. 26 mp. 5. Gerber Ödön műszerez.

A mintaszerű rendezés Reich Andor és Farkas Pál érdeme. A versenyzők fogymelvezésébe is ellismerésre méltó. A szezon első országos versenyét az MTK rendezte vasárnap a Rákoson. Grosz és Ferihegyi távollétében Majzik Ferenc ESC az egyéni győztes 21 p. 31,6 mp-es idővel. 2. Jüró MTK 31 p. 44,8 mp. 3. Bose MTE 31 p. 51 mp. Csapatversenyben: 1. MTK 32 ponttal. 2. MTE 33 p. 3. ESC 62 p. — II. osztályú csapatversenyben: 1. MTE 23 p. 2. ESC 34 p. 3. MTK 62 p.

A griffmadarás hírközök újabb nagy győzelme

MTK—Postás 9:0. Fekete Konrád tussal győz Matuska II. föltűt. Palatinot dobja Anzell, Treplán föltűt. Erős arat pontozásos győzelmet, majd Fekete Antal tussalja Kolonist, viszonzásul Gábori dobja Matuska I., végül Eker tussal győz Deák föltűt. (Az elől állók az MTK versenyzői.)

MAC—MAY 7:15. Különbösen Keresztess tussgyőzelme ragadta el a közönséget. Papp csak pontozással tudott Ferenczy föltűt győzni.

UTE—MTE 7:14. Az újpestiek Kőtel Kellner, Klingner, Országy és Horling győztek, az MTE-ből csak Klein és Matus.